

iyikitap

TUDEMYAYINGRUBU

ÇOCUK VE GENÇLİK KİTAPLARI DERGİSİ

Sevim Ak:
"Çocuklardan
öğrenmeye
devam ediyorum."

Kuşlar kış
uykusuna
yatar mı?

Samar'ın
dileği...

Mayıs 2018 • SAYI 104
ÜCRETSİZDİR
www.iyikitap.net

ISSN 1308-8866

04

merhaba

*“Şiir ölümün gölgesidir,
yaşamının örtüsü.
Çocuğun savunmasıdır şiir.”**

İkinci Yeni’nin naif kalemi Ülkü Tamer’i 1 Nisan’da yitirdik. Şair, yazar, çevirmen, oyuncu, gazeteci, yayıncı, senarist... Dolu dolu geçen, yaratıcı bir ömür. 70’li yıllarda Milliyet Çocuk dergisinin yayın yönetmenliğini yapan Tamer, çocuklar için de üretti; kitaplar yazdı, çeviriler yaptı. Ardında bıraktıkları, yaşamımızı zenginleştirmeye devam edecek.

*“Uçakları nedeyim
Gökkuşağı gönder bana
Senin olsun süngülerin
Gül dikenini yeter bana.”***

Baharı karşıladığımız Mayıs günlerinde, sizi gündemin boğuculuğundan bir süre olsun uzaklaştıracak ve çocuk kitaplarının büyüğü dünyasına taşıyacak bir sayı hazırladık. Değerli yazarımız Sevim Ak’la gerçekleştirdiğimiz söyleşinin yanı sıra çocuk ve gençlik yazınının güncel örneklerinden yaptığımız bir seçkiyi dikkatinize sunduk. Keyifli okumalar!

Safer Korkmaz

**Şiir İçin Cevaplar, Ülkü Tamer*

*** Gül Dikenini, Ülkü Tamer*

iyi kitap

Aylık Yaygın Süreli Yayın / 15.000 adet basılmıştır. Ücretsizdir. ISSN: 1308 - 8866

İmtiyaz Sahibi: Tudem Eğitim Hizmetleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına İsa Aykanat **Yayın Yönetmeni:** İlke Aykanat Çam

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Safer Korkmaz **Yazı İşleri:** Suzan Geridönmez

Tasarım - Uygulama: Burak Tuna, Nayime Serbest **Kapak İllüstrasyonu:** Yusuf Tansu Özel

Baskı ve Cilt: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti. Eskişehir Yolu 40. km. Başkent OSB 22. Cadde No: 6 Malıköy / Ankara 0 (312) 284 18 14

İrtibat Adresi: 1476/1 Sk. No: 10/51 35220 Alsancak - Konak / İzmir **Tel:** 0(232) 463 46 38 **e-posta:** iyikitap@tudem.com

www.iyikitap.net [f iyikitap](https://www.facebook.com/iyikitap) [@iyi_kitap](https://www.instagram.com/iyi_kitap)

Köstebek de bir yoldaş olabilir

Geleceği kim merak etmez... Gelin, genç kurt Lukas'ın kendini keşfetme yolculuğundaki tatlı deneyimlerinden biz de faydalanalım.

Yazan: Nihan Bora Sapmaz

Bir çocuk için sorgulamanın erken yaşta başlaması epey kıymetli olsa gerek. Henüz kendini keşfetmenin çok başında olan bir bireye “Hadi hayal et,” ya da “Hadi biraz geleceğini düşün,” diyemeyeceğimize göre... Düşünsenize, aniden çocuğunuz size, “Az önce düşünüyordum da... Merak ettim, kimim ben? Geleceğim nasıl olacak?” diye soruyor.

Tudem Yayınlarından çıkan, Olivier de Solminihac'ın yazıp Damla Kellecioğlu'nun Türkçeye kazandırdığı *Neye Benzer Gelecek*, Junko Nakamura'nın minimal çizimleriyle hayat bulmuş. Solminihac, henüz hayatının baharına bile yaklaşmayan genç kurt Lukas üzerinden, biz yetişkinlere dev bir yaşam dersi veriyor.

Çocukların en güzel hikâyeleri hak ettiğini düşündüğünü kanıtlamak istercesine yollara düşüyor Solminihac. Yollardaki yabancı ve şaşırtıcı şeyler ise onun ilhamı oluyor.

Lukas'ın sekiz yaşına bastığı gün, onun için

önceki doğum günlerinden epey farklı gerçekleşir. Rutin her şey yapılır; pasta kesilir, fotoğraflar çekilir ama Lukas o yıl bir başka hissediyordur. Bu his, onu önce ormanda sonra da kendi içinde önemli bir yolculuğa çıkarır. Kim olduğunu, nereden gelip nereye gittiğini merak eder; deneyimleri onu en nahif şekliyle hayata hazırlamaya başlar.

Lukas da bu sorularla ormana doğru yola çıkar. Yolda önce “astrolog kuzu” ile karşılaşır. Kuzu, onun aklını karıştırmaktan başka bir şey yapmaz. Lukas, dönüş yolunu kaybettiği için geceyi ormanda geçirir. Ertesi gün “toplumbilimci tilki” ile yolu kesişir. Fakat onun da kehanetlerinden hızla uzaklaşır. Bir gece daha ormanda geçer. “Kötümser baykuşlar” ise bir sonraki günün felaketidir. Fakat Lukas'ın yüreğine su serpen “sabah köstebeği” bu yolculuğa noktayı koyar.

Bu hikâyedeki tüm o “değişik” hayvanlar, hayatımızı boyunca karşımıza çıkan insanların bir benzeri esasında. Mühim olan, kendi yolculuğumuzda tıpkı buradaki köstebek gibi bizi anlayacak, bize yol gösterecek yoldaşlar bulmak. ■

Neye Benzer Gelecek
Olivier de Solminihac

Resimleyen: Junko Nakamura
Türkçeleştiren: Damla Kellecioğlu
Tudem Yayınları, 48 sayfa

Dilin açıklığı ve akıcılığı	★★★★☆
Kurgunun özgünlüğü ve tutarlılığı	★★★★★
Çizimlerin ifade gücü	★★★★☆
Kapak tasarımı ve baskı kalitesi	★★★★★
Redaksiyonun titizliği	★★★★★

“Bugün de çocuklardan öğrenmeye devam ediyorum”

Sevim Ak

Fotoğraf: Nazlı Erdemirel

Sevim Ak'ın bundan tam 21 yıl önce ilk baskısı yapılan ve bugüne dek yüzbinlerce tiraja ulaşan *Vanilya Kokulu Mektuplar* isimli kitabı, özel baskısıyla tekrar minik okurlarla buluştu. Geçen yıl sanatta 30. yılını kutlayan Ak, çocuklar için üretmeyi ve onlarla bir arada olmayı çok seviyor. “Ev Kütüphanemiz” sayesinde çocukları tek tek, daha yakından gözlemlemeye devam eden Sevim Ak ile *Vanilya Kokulu Mektuplar*’ın izini sürerek, bu kütüphanede neler olup bittiğini, 30 yıllık çocuk edebiyatı serüvenin kendisine neler kattığını, kardeşi Behiç Ak ile aralarındaki dayanışmayı ve günümüz çocuklarının edebiyatla ilişkisini konuştuk.

Söyleşi: Elif Şahin Hamidi

***Vanilya Kokulu Mektuplar* isimli kitabınız özel baskısıyla tekrar okur karşısına çıktı. Kitapta, anlatıcı ses “Masal deyip de geçmemeli. Bir masal insanı nasıl da değiştiriyor,” diyor. Bu özel baskıda, masalların insanı değiştirme gücüne olan inancın payı olduğu söylenebilir mi?**

Hepimiz hikâye anlatmayı ve dinlemeyi severiz. Gerçeklikle başını düşünmeden tanıdık gelen sesleri, duyguları algıladıkça, kendimize çizdiğimiz alandan daha özgür bir alana

geçen karakterlerle karşılaştıkça sınırlarımızı genişletebileceğimize inancımız artar. Bir oyunun içine dalar, kendimizi ve karşımızdakini tanımaya başlar, çatışmalarımızı düşünmeye yarayacak ipuçları yakalarız. *Vanilya Kokulu Mektuplar*’ın masal mektupları içten içe bu işlevi onaylıyor. Bu kitabı 1996’da yazdım. 21 yılda yüzbinlerce tiraja ulaştı. Özel baskısında resimler renklendi, yeni bir kapağa kavuştu, kâğıdı ve kapağı özel seçildi. Benim çocuk edebiyatında 30. yılım kutlanırken onun da 20. yılını kutladık böylece.

Postacı Bay Güler yüz'ün getirdiği masalsı mektuplar Kıymık kadar biz okurları da şaşırtıyor. Otuz yıl öncesinden gelen bu beklenilmeyen mektuplar, Bay Tırtır ve Bayan Körpegül'ün yaşamını nasıl da değiştiriyor. Edebiyatta da ayrı ve özel bir yeri olan mektup, günümüz çocukları için nasıl bir anlam ifade ediyor sizce?

Günümüz, elektronik mesajlaşmalar çağı olsa da çocuk dünyasında mektupların hâlâ yeri var. Bir çocuk anne-babasının yüzüne söyleyemediği düşüncesini kâğıda yazıp yastığının altına ya da çantasına bırakabilir. Sevdiği birine duygularını, kardeşine anlatmak istediklerini mektup şeklinde yazarak anlatabilir. İçinden geldiği gibi boyar, süsler, katlar üstelik. Ben çocuklardan hâlâ sayısız mektup alıyorum. Birçoğu da vanilya kokan mektuplar.

Her birinde gizli bir öğüt saklı bu “masal mektuplar”, çocukları düşlerine sahip çıkmaya çağırıyor ve şöyle diyor: “Hayal kurmadan hiçbir mesleği başarıyla yürütemezsiniz. Bir terzi hayal edemediği bir giysiye dikemez, öyle değil mi?” Çok fazla uyararla kuşatılmış günümüz çocuklarının hayal kurmaya devam edebilmelerinde masalların/edebiyatın rolü üzerine konuşabilir miyiz?

Bir roman, öykü okuyan çocuk, hayal kurarak okuduğunu var eder. Yazarlar karakterleri saç, baş, boyu posu, giyimiyle ayrıntılı olarak anlatmazlar. Satır aralarında yakaladığı sözlerle karakterleri okur yaratır. Kişilik özelliklerini yakalamaya çalışıp tanıdığı kişilere benzetir ya da benzetmez. Mekânları bildiği mekanlara yakınlaştırarak yeniden kurar. Kurmaca metnin yarattığı tüm hayali atmosfer, karakterler, mekânlar kitap bittiğinde buharlaşır, dağılır giderler. Raflarda okunmadan duran bir kitap ancak okunmaya başlandığında okuyanın bilincinde ete kemiğe bürünür. Aynı kitabı okuyan başka başka kişiler, hayal evrenini birbirinden farklı şekillerde kurarlar. Bu işin büyüğü buradadır. Bir kişi yaşamı boyunca sınırlı sayıda kişiyle tanışabilir. Oysa edebiyat, okuru, dünyanın öbür ucuna kadar çok farklı karakterle burun buruna getirir. Bilmediğimiz kültürlerdeki düşünce biçimlerine, yaşam deneyimlerine yakınlaştırır. Kendimize benzeyenle değil benzemeyen karakterlerle tartışır.

Hayal gücü kavramı yalnızca edebiyatla, sanatla sınırlanamaz. Bilim ve teknikteki gelişmeler de hayal gücünün eseridir. Her zaman olumlu buluşlara neden olmazlar. Kimyasal, biyolojik silahlar, öldürmeye koşullanmış robotlar gibi.

Kitap, kardeşiniz Behiç Ak'ın çizgileriyle renklenmiş. Behiç Ak da hem çizen hem yazan, çok yönlü bir insan. Nasıl bir dayanışma var kardeşler arasında? Birbirinizi beslediğiniz bir damardan söz edilebilir mi?

Behiç'le en az 25 yıl aynı evde yaşadık. Çocukluğumuz aynı sokaklarda, aynı arkadaşlar ve aile çevresi içinde geçti. Değişik insan portreleri arasında, farklı kültürden komşularla yaşam deneyimimizi zenginleştirdik. Ben aynı olayları aynı şekilde yorumlamadığımızı, aynı izleri kalıcı kılmadığımızı da fark ettim zamanla. Olması gereken de buydu zaten. İlk kitabım *Uçurtmam Bulut Şimdi* yayına hazırlanırken orada geçen mahalle ortamında yaşayan çocukların öyküsü bizim çocukluğumuza yakıştırıldı. Öykülerin ruhunu en iyi onun hissedip resimleyeceği düşünüldü. Gerçekten de öyle oldu, sonra da kitaplarımın çoğunu o resimledi. Ben desenleri önceden görmek istemezdim. Onun hayal ederek canlandırışını ayrıca heyecan verici bulurdum. O yüzden yaratım aşamalarında birebir iletişimden uzak kalmayı seçtik.

Geçen yıl Feneryolu'ndaki bahçe katındaki evinizi de Behiç Ak ile birlikte “Ev Kütüphanemiz” adı altında çocuklara açtınız. Çok şahane etkinlikler ve atölyeler yapılıyor burada. Neler oluyor bu kütüphanede? Açıldığı günden bu yana ne gibi gelişmeler yaşandı, anlatır mısınız?

Orası annemle babamın son on yılını geçirdiği ev. Önce kendi kitaplığımızdaki çocuk- gençlik kitaplarını koyup çalışma-okuma mekânı gibi düzenledik. Haftanın belli günleri de çocuklara açtık. Ödünç kitap alıyorlar,

haftanın -mutlaka bir kitapla ilgisi olan- etkinliğine katılıyorlar. Yazarlar, çizerler, drama-görsel sanatlar-müzik eğitimcileri atölyeler düzenliyorlar. İki buçuk yıla yaklaşıyoruz. Kütüphanemiz bu süreçte genişledi. 10 bine yakın kitaba ulaştık. Her hafta piyasaya yeni çıkan kitaplar arasından yaptığım bir seçkiyi oraya getiriyorum. Ayrıca Can Çocuk, Günışığı Kitaplığı, Doğan Egmont, Redhouse Kidz, Hep Kitap, FOM, Çınar gibi yayınevleri yeni çıkan kitaplarını gönderiyorlar. İlk günden beri gittikçe artan sayıda çocuk buradan yararlanıyor. Ev Kütüphanemiz’de hiçbir şey ücretli değil. Anneler sağ kolum. Günün etkinlik düzenlenmesini, konukların karşılanmasını, servis ve ikramları gönülden yapıyorlar. Kolektif bir bilinçle yaratılan dalga dalga çoğalan güzellikleri paylaşıyoruz. Bizim değil hepimizin oldu burası. Ben de çocukları yakından gözleme şansına eriştim. Etkinlikleri yakından izleyip çocukların tek tek yaklaşımları hakkında fikir sahibi oluyorum. Sonrasında kafamıza takılan pek çok şeyi konuşuyoruz, tartışıyoruz. Burası kocaman bir atölye aslında. Deniyor, görüyor, öğreniyor, sorular soruyoruz hep birlikte. Deneyimli editörler kitap tartışma seansları gerçekleştiriyorlar. İki yaş grubu kategorisi seçtik. Editör, çevirmen Tülin Sadıkoğlu 9-11 yaş grubunun her ay seçilen kitabı üstüne bir tartışma gerçekleştiriyor. Can Çocuk editörü Mehmet Erkurt ise 11 yaş üstü gruplarla kitapları konuşuyor. *Matilda, Şeker Portakalı, Momo, Çatıdaki Gezegen, Masal Masal İçinde, Çavdar Tarlasındaki Çocuklar,*

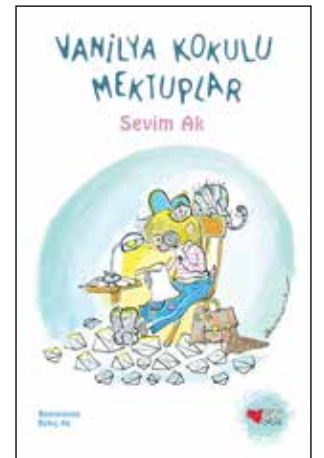
Yeşil Parmaklı Tıstı, Çatı Kapı, Farklı, Aya Kulak Ver, Zirvenin Dibiindeki Çocuk’un da aralarında olduğu çok sayıda kitabı etkin bir şekilde tartıştılar.

Burası, yeni nesil çocukları gözlemlemeniz, birebir onlarla iletişime ve etkileşime girmeniz açısından da sizin için büyük bir şans olsa gerek. Buradaki gözlemlerinizi, deneyimleriniz yazınızı da besliyordur sanırım?

Eskiden de çoğu zaman çocuklarla yaptığım atölyelerde çıkan sorunlar üstünde düşünürken yazmaya başladığımı fark etmiştim. Burada da belki kendiliğinden benzer düşünme süreçlerine çekiliyorum. Her biriken deneyimi yazına çevirmek derdi de taşımıyorum açıkçası. Biz birlikte öğreniyoruz, çocukların ve kendimizin güçlü ya da zayıf yanlarımızı görüyoruz, neyi nasıl yapsak da farklı düşünme platolarına atlasak diye düşünüyoruz. Burada gerçekleşen her iş bir çocuk grubuyla başka işliyor, bir başka grupla başka işliyor. Tekrarı olmayan, deneysel işler olmalarının anlamı çok değerli. Bu keyfi yaşamaya bıraktım kendimi.

Yazarlık serüveniniz 1987’de başladı ve 2017 yılı içinde 30. sanat yılınızı kutladınız. Bu 30 yıla sanırım 40’a yakın kitap sığdırdınız. Çocuklar için yazmak size neler kattı? Geride bıraktığınız bu 30 yıla bakacak olursanız neler söylersiniz?

Çocuk edebiyatında yoğunlaştıkça bu alandaki iyi örnekleri izleme şansını buldum. Geniş bir kütüphaneye sahip oldum. Başlangıçta şehrin kenar mahallelerindeki çocukların dünyasını anlatırken kendimi köy çocuklarını anlamaya çalışırken buldum. ODTÜ’deki İLKİYAR Vakfı gönüllüleri arasında yer alıp Anadolu’ya uzun süren yolculuklar yaparken farklı coğrafyalardaki çocukların sorunlarına ortak oldum. Yazınım da farklı kültürden gelen çocukların bana öğrettikleriyle çeşitlendi, zenginleşti. Bugün de çocuklardan öğrenmeye, onları tanımaya devam ediyorum.■

SÜPER ÇOCUKLAR

HIZ KESMİYOR!

Gizemli arabadan düşen parlak nesne büyük bir sırrı taşıyor!
Renklere, kokulara ve seslere karşı hassas kahramanlarımız
bu nesnenin sahibini bulmak, arabanın gizemini çözmek ve bir
süredir kayıp olan modacıyı bulmak üzere
bir araya geliyor!

Farklı yeteneklerini
keşfederken
ortak amaçlar etrafında toplanan
"Süper Çocuklar"
serisinin heyecan dolu
yeni kitabı!

Bilge bir ağacın gözünden insanların hikâyesi

Yazan: Karin Karakaşlı

Yabancı düşmanlığının ve faşist, milliyetçi eğilimlerin güç kazandığı; mülteci sorunun her ülkede büyük tartışma konusu olduğu bir dönemde bu roman, kimin ev sahibi kimin göçmen olduğunu sorgulatan ve çocukların duyarlılığını geliştiren sağlam bir temele sahip.

Dilek Ağacı
Katherine Applegate
Türkçeleştiren: Tülin Er
Doğan Egmont Yayıncılık, 240 sayfa

Çocukların didaktik bilgilerden hiç de hazzetmediği, herkesin kendi küçük-lüğünden bildiği bir deneyim. “Doğayı sevelim, koruyalım” demekle örneğin, çocuğun içine o sevgiyi aşılayamazsınız. Ama ne mutlu bize ki bunu sağlayabilen kitaplar var. Bunlardan biri de çağdaş çocuk edebiyatının ödüllü yazarı Katherine Applegate’in *Dilek Ağacı* (*Wishtree*) romanı. Bir kızılmeşenin ağzından yazılan kitap, doğrudan kalbe nüfuz ediyor.

Tülin Er’in çevirdiği ve Doğan Egmont’tan çıkan *Dilek Ağacı*, Applegate’in 2015 yılında New York Times çoksatanları arasına giren ve yine aynı yayınevi tarafından basılan *Görünmez Kedi* adlı eserinin ardından Türkçedeki ikinci eseri. Tam tamına iki yüz on altı yaşında, güngörmüş, bilge ve muzip bir ağaç olan Kızıl, quercus rubra adıyla da bilinen bir kızılmeşe. Baykuşundan, kargasına, kokarcasından keseli sıçanına sayısız hayvana kovuklarında ev sahipliği yapan bu ağacın bir diğer özelliği de her yıl mayıs ayının ilk günü kâğıt, çaput, kurdele ve ipliklerle donatılan bir dilek ağacına dönüşmesi. Hikâye de tam bu noktada başlıyor zaten: “Yaşadığım mahallede insanlar mayıs ayının ilk günü beni ziyaret edip dilek dilerler. Çünkü ben aynı zamanda bir dilek ağacıyım. Hayallerin, özlemlerin ve umutların fısıldandığı bir dilek ağacı. İnsanlarla asla konuşmam. Bu bir kural. Doğadaki tüm canlılar uyar bu kurala, kendi güvenliği için. Ama şimdi bir istisna yapacağım ve size bir hikâye anlatacağım.”

Yakın arkadaşı karga Bongo her ne kadar itiraz etse de bilge ağacın bu kuralı bozmak için önemli bir gerekçesi var. Mahalleye yeni taşınan Müslüman bir ailenin kızı olan Samar’ın çevrenin önyargılarına maruz kaldığını görünce, küçük kızın “Dilerim bir arkadaşım olur,” diyerek fısıldadığı o sırta ortak olma-ya karar verir. Komşu oğlan Stephen, bu noktada Kızıl’ın Samar için belirlediği ideal arkadaş adayıdır.

Yüzyıllardır, Amerika kıtasının bu bölgesine yerleşen ve burayı evleri kılarak sahiplenen farklı dil, din ve ırktan insanın hayatına tanıklık etmiş olan Kızıl, Samar’ın sevgi ve özlem dolu kalbinde yüzyıllar önce kendisini dilek ağacı

kılan ritüeli başlatan İrlandalı göçmen kızı Maeve'i görmüştür. Her ne kadar kendi deyişle "Ağaçlar dinlemek, gözlemek, dayanmak için yaratılmış" olsa da bir ağaç bazen kaderine karşı çıkmak isteğine kapılabilir. Hele de müdahil olmak, değiştirmek, dönüştürmek istediği bir şeyler varsa...

ACISIYLA TATLISIYLA HAYAT

Büyük puntolu baskısı ve Charles Santoso'nun her sayfaya yayılan sevimli çizimleriyle minik okurları ilk bakışta çekecek olan *Dilek Ağacı*'nda Katherine Applegate, farklı ağaç ve hayvan türlerini ayrıntılarla örülü yalın bir dille unutulmaz tipler olarak yaratmış. Bu açıdan roman, ancak botanik kitaplarının yarışabileceği çok zengin, renkli bir içeriğe sahip. Kızıl'ın muzip dilinden hayvanların bilinmedik özelliklerini, ağaçların gelişimini ve iletişimlerini izlemek, küçük okurlar için kuşkusuz çok keyifli bir deneyim olacak. Öte yandan yazar, sıradan bir doğa güzelleme yapmaktan da ısrarla kaçınmış. Bu da hikâyenin samimiyetini ve etkileme gücünü artırıyor. Tıpkı şu satırlarda olduğu gibi: "Ama bu bir peri masalı değil ve sihir falan da yok. Hayvanlar da insanlar gibi kaynak bulmaya uğraşır. Birbirlerini yerler. Üstün olma savaşı verirler. Kötü şeyler yaparlar. Doğa her zaman güzel, adil ya da sevecen değildir. Ama bazen sürprizler olur. Ve Samar da her bahar gecesi, dinginliğin güzelliğini ve kabullenişin zarafetini hatırlattı bana..."

SEVGİNİN GÜCÜ

Sevilen kitaplarıyla her dilde ve coğrafyada çocuklara ulaşan Katherine A. Applegate 1956'da Amerika'da doğdu. 2013 yılında *Ben, Yalnız İvan* adlı kitabıyla Newberry ödülünü kazandı. *Home of the Brave* adlı kitabı School Library Journal tarafından Yılın En İyi Kitabı seçildi ve Golden Kite Ödülü ile çocuk kitaplarında Josette Frank Ödülü aldı. Eşi Michael Grant ile dünya çapında 35 milyon kopyadan fazla satan Animorphs serisini yazan Katherine Applegate eşi, iki çocuğu ve evcil hayvanlarıyla birlikte California'da yaşıyor.

Yazar Applegate, kitabını "yeni gelenler ve onları bu yur edenlere" ithaf etmiş. Yabancı düşmanlığının ve

faşist, milliyetçi eğilimlerin güç kazandığı; mülteci sorunun her ülkede büyük tartışma konusu olduğu bir dönemde bu roman, kimin ev sahibi kimin göçmen olduğunu sorgulatan ve çocukların duyarlılığını geliştiren sağlam bir temele sahip. Bir anlamda Applegate bu anlatısını adeta sevginin gücüne adanmış. Hayatın zorluklarını, insanlar arası iletişimin sıkıntılarını, hoyrathğı ve hayal kırıklıklarını anlatırken, sevginin şifalandırıcı özelliğini vurgulamayı hiç ihmal etmiyor. Her canlının hayatının nasıl da birbirine bağlı olduğunu ve doğayı gerçekten sevmenin, ancak insanın nasıl eşsiz bir bütünün parçası olduğunu kavramasıyla mümkün olacağını gösteren *Dilek Ağacı*, hayatın mucizelerini içtenlikle selamlıyor. Bir yandan da söz konusu mucizelerin gökten düşmediğini, emek, inanç ve umutla doğrudan insan eliyle örüldüğünü usulca anımsatıyor.

Evlerde ve sınıf ortamlarında keyifli sohbetlere, ufuk ve kalp açıcı sohbetlere vesile olabilecek *Dilek Ağacı*, çocuklar kadar yetişkinlere de iyi gelen sıcacık bir öykü. İhtiyacı olan herkesin içinin ısınması dileğiyle...■

Dilin açıklığı ve akıcılığı	★★★★★
Kurgunun özgünlüğü ve tutarlılığı	★★★★★
Çizimlerin ifade gücü	★★★★☆
Kapak tasarımı ve baskı kalitesi	★★★★★
Redaksiyonun titizliği	★★★★☆

Kuşatma altında hayal kurmak

Teneke Uygarlığı, çocuk karakterleri üzerinden umuda yer veriyor. Mutlaka bir çıkış vardır, hayal kurmaktan vazgeçmemek lazım diyor.

Yazan: Sema Aslan

Teneke Uygarlığı
İclal Dikici
Resimleyen: Maria Brzozowska
Tudem Yayınları, 136 sayfa

TUDEM Edebiyat Ödülleri Öykü Yarışması Ödüllü (2012) İclal Dikici, ilk romanı *Teneke Uygarlığı*'nda evlerden uzak olmasını dileyebileceğimiz bir ülke kurgulamış. Kurgudaki yeniği görmek zor değil; *Teneke Uygarlığı* faşizan bir yönetimin hüküm sürdüğü, doğal güzelliklerin yerini beton ve tenekenin aldığı, yoksulların acımasızca sömürüldüğü bir dünyayı anlatıyor. Başımızı kaldırıp baktığımızda gördüğümüz dünyayı. En küçük uyanışın korkuyla bastırıldığı bu dünyada bakışı zehirlenmeyen iki çocuk var: Atila ve Defne.

Varlıklı bir ailenin kızı olan Defne, her cumartesi günü babasının lüks arabasıyla evinden çıkıp dershaneye gider. Defne'nin güzergâhı üzerinde, dört yola yakın bir noktada onu her cumartesi günü aynı saatte kırmızı bisikleti Rüzgâr'ın üzerine binmiş hâlde hazırda bekleyen Atila, araba görünür görünmez pedallara asılır ve arabayla yarışa kalkışır. Elbette her seferinde birkaç metre yol alamamışken daha, arabanın gerisinde kalır. Fakat Atila'nın derdi hayranlık ve imrenmeyle bakıyor olsa da lüks arabanın kendisi değil, arka koltukta oturan Defne'nin dikkatini, ilgisini çekebilmektir. Yazar, yazar sesiyle kurguyu kesip araya girdiği bölümlerden birinde bunun bir aşk hikâyesi olmadığını söylese de iki çocuğun arasında çok geçmeden aşka benze-

yen, aşka yakın bir dostluk kurulur. Bisikletle arabanın yarışabildiği kısacık anlarda Atila ve Defne birbirlerine bakar, gülümser ve nihayet birbirlerinin yolunu gözleyecek kadar yakınlaşıp iki çocuk.

Hikâyenin detaylarına girmeden hemen önce, kurguyu kesen yazar sesinden söz edebiliriz. Hikâye akarken yazar, başka bir yazı karakteriyle birdenbire, küt diye yani, araya giriyor.

Girişi ani olduğu için ilk seferinde “Şurada uslu uslu oturayım dedim; sakın sakın hikâyemi anlatayım dedim; nerdeee!” diyerek bu durumu açıklamaya çalışıyor. Okurun beklentisini karşılamaya niyetinin olma-

dığı anlarda ya da gerçekçiliği / inandırıcılığı tartışmalı bulunabilecek durumlarda beliren yazar sesi doğrudan doğruya okuruyla konuşarak ve zaman zaman onunla eğlenerek her koşulda hikâyesinin ve karakterlerinin arkasında duracağını sezdiriyor. Bu, cüretkâr da bulunabilir, eğlenceli ya da sıkıcı da. Okuruna kalmış. Fakat şaşırtıcı, belki kışkırtıcı yazar sesinin yaratacağı etki ne olursa olsun, bir şey daha var yazar sesine ilişkin: Hikâye o kadar bilindik ve tam da bu nedenle o kadar iç karartıcı ki, arada bir yazar sesiyle bölünmek, gerçek olanın içindeki absürdü görmeyi ve belki bir ölçü rahatlamayı sağlıyor. Nihayetinde her şey absürt işte! Şöyle ki: Arabaların vızır vızır geçtiği bu yolda, tam olarak dört yol ağzında günün birinde ansızın bir kent kurulur: Otokent. Ve bu kentte, akla hayale sığmayacak şeyler olur.

Yetişkin okur ile çocuk okurun farklı okuma deneyimlerine sahip olduğu öngörülebilir. Bu farklı okumanın sonuçlarının da doğal olarak farklı olması beklenir. *Teneke Uygurluğu* özelinde okurun ön bilgisi, dünya meselelerine yaklaşımı ve yorumu, hikâyeye bakışı doğrudan etkileyebilecek nitelikte. Dolayısıyla bir ön bilgi ve yaklaşımı olmayan çocuk okurun *Teneke Uygurluğu*'na dair yorumu, büyük ihtimal ilgimizi çeker. Kitabın 10 yaş ve üzeri için olduğunu düşünsek, bu yaşlardaki her çocuğun dünyaya, ülkeye ilişkin -en azından güçlü sevgileri olduğunu varsaysak bile, sonuçlar ilginç olacaktır. Keskin bir kuşatma ve "buradan çıkış yok" duygusuyla adım adım sıkışan insanların yaşadığı Otokent, yüksek ve geçilmez duvarlarla, demir kapılar ve güvenlik güçleriyle donatılmıştır. Yüksek kulelerde yaşayan, Başkan'ın emrinde hareket eden ve ortak serveti paylaşan zengin azınlık ile hiçbir şeyi sorgulamayan, en temel haklardan mahrum yığınlar arasındaki uçuruma rağmen dağılmayan, bozulmayan bu yapı nasıl

ayakta tutuluyor sorusunu kitle iletişim araçlarının yaygınlaştırılması örneğiyle açıklayan yazar, herkesin uyuduğu, uyutulduğu bu dünyayı tüm ayrıntılarıyla anlatıyor. Bu esnada düşüncesini başka bir kılığa sokmadan, onu başka bir şeyle ikame etmeden aktarıyor. "Demokrasinin olmadığı yerde yaşam nasıl olur?" sorusuna yanıt gibi, hikâyenin kendisi.

Fakat her karanlığın bir sonunun olması gerekir. *Teneke Uygurluğu*, çocuk karakterleri üzerinden umuda yer veriyor. Mutlaka bir çıkış vardır, diyor. Hayal kurmaktan vazgeçmemek lazım, diyor. Umut eden, hayal kuran Atila ve Defne hapsedildikleri bu kentten kaçmanın, eski hayatlarına dönmek için yollarını ararken, hayattan ne beklediklerini de düşünüyor. Ki, hikâyenin böyle bir kapıyı aralaması, ayrıca anlamlı.

Son olarak... *Teneke Uygurluğu*'nu Maria Brzowska resimlemiş. Çizimlerin bıraktığı tat da, hikâyeye uygun bir şekilde, kasvetli. Koyu, kasvetli, kâbus tadındaki bu mekanik dünyada, yeni bir şey yok.■

Dilin açıklığı ve akıcılığı	★★★★☆
Kurgunun özgünlüğü ve tutarlılığı	★★★★★
Çizimlerin ifade gücü	★★★★★
Kapak tasarımı ve baskı kalitesi	★★★★★
Redaksiyonun titizliği	★★★★★

Ev alma, komşu al...

Şu Yaramaz Tavşanlar, gerek resimleri gerek yalın metniyle küçük okurların ilgisini çekecek bir kitap.

Yazan: **M. Banu Aksoy**

Son zamanlarda yeni bir kavramla tanıştım: *Hygge*. Danimarkalıların mutluluğun sırrı olarak gördükleri *hygge*'yi tek bir sözcükle ya da cümleyle tanımlamak zor. Bir yaşam felsefesi ve yaşam biçimi olan *hygge*, içinde birçok kavramı, durumu ve duyguyu barındırıyor: Mutluluk, rahatlık, huzur, paylaşmak... Soğuk ve yağmurlu bir havada evinizdeki en sevdiğiniz köşede sıcak çikolata ve tarçınlı kek eşliğinde şahane bir kitap okuyorsanız ya da en yakın dostlarınızla mutfaka girip birlikte şahane bir akşam yemeği hazırlayıp sohbeti koyalıtsanız siz de *hygge*'den nasibinizi almışsınız demektir.

Hygge ile ilgili kafanızda bir fikir oluşturabiliysem, şimdi Koca Ayı'nın evine konuk olabiliriz.

Şu Yaramaz Tavşanlar
Ciara Flood
Türkçeleştiren: Ali Berktaç
Türkiye İş Bankası
Kültür Yayınları, 32 sayfa

Kulübesinde yalnız yaşayan Koca Ayı'nın evi de *hygge* koşullarının neredeyse tamamına sahiptir. Sakin ve düzenli bir ev, sıcak bir şömine, ateşin karşısında kitap okunabilecek güzel bir koltuk, kavanozlar dolusu bal, bir köşede hazır bekleyen çay demliği ve kurabiyeler...

Ayının huzurlu hayatı yanı başındaki eve kalabalık bir tavşan ailesinin taşınması ile alt üst olur. Tavşanlar her gün yeni bir şey için kapı-

sını çalarlar ayının. Ya çocuklar pasta istemiştir de bal rica etmektedirler ya da odun kesmek için ayıdan yardım istemektedirler. Ayı her seferinde tersleyip kapıyı tavşanların yüzüne çarpar. Biz okurlar bir kenardan usulca olup bitenleri izleriz. Çizgilerini asla bozmayan tavşanlar daima kibar kalmayı başarırken, Koca Ayı'nın kabalıkları ve yalanları bitmek bilmez. Aynı anda hem kulübenin içini hem de kulübe penceresinden dışarıdaki tavşanların hâlini görürüz.

Mevsimler geçer. Soğuk kış günleri başlar. Bir gün kapı son kez çalar. Bu kez Koca Ayı karşısında bir tavşan değil, eşiğe bırakılmış bir sepet bulur. Sepetin içinden çıkanlar...

Koca Ayı'nın sepette ne bulduğunu söylemeyeceğim. Ama şunu diyebilirim ki işte o sepetten sonra Koca Ayı gerçek mutluluğun ne demek olduğunu anlar. Çünkü *hygge* paylaşıldıkça artar.

Ciara Flood'un yazıp resimlediği *Şu Yaramaz Tavşanlar*, gerek resimleri, gerek yalın metniyle küçük okurların ilgisini çekeceğe benziyor. Dostluk, paylaşmak, uyum ve en önemlisi değişebilme becerisi gibi kavramları mizahla harmanlayarak veren Flood'un diğer kitaplarıyla da umarım yakında tanışırız.■

Çizimlerin ifade gücü ★★★★★

Öykünün özgünlüğü ★★★★★

Grafik tasarım ★★★★★

Hedef kitleye uygunluk ★★★★★

Baskı kalitesi ★★★★★

Bilim Hiç Bu Kadar Eğlenceli Olmamıştı!

Çizgi romanla bilimi sevdiren
“Çizgi Bilim Dizisi” çocukları bekliyor!

Etrafımız bilimle dolu! Omji ve Gomji gündelik eşyaların ardındaki bilimsel gerçekleri keşfediyor.

Evren artık hiç de öyle gizemli değil. Omji ile Gomji uzak diyarlara doğru bilimsel bir yolculuk yapıyor.

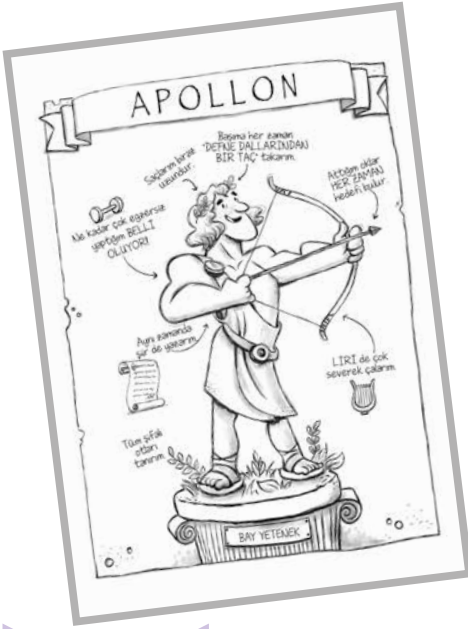
Omji ve Gomji orman perisinin rehberliğinde doğayı daha yakından tanıyor.

hep_kitap
hep_kitap
hepkitapp
hepkitap.com.tr

Genel Dağıtım PUNT

hep
kitap

Macera tadında mitoloji!

Yazan: Özlem Toprak

Mitolojiye dair pek çok soruya yanıt veren, tarihi efsaneleri unutulmaz anılara dönüştüren bu kitap, her yaştan okuru eğlendirerek bilgilendirecek. İnsan bundan başka ne ister!

Ben, Zeus ve Olimpos Çetesi
Frank Schwiager
Resimleyen: Ramona Wultschner
Türkçeleştiren: Neylan Eryar
Kırmızı Kedi Yayınevi, 264 sayfa

Tarih ve felsefe ders kitapları pek çok çocuğun korkulu rüyasıdır. Benim de çocukluğum bu derslerin sınavlarına hazırlanırken, terli avucumda kabaran sayfalarla geçti. Oysa bugünün çocukları çok şanslı çünkü bu zorlu ve sıkıcı olmakla ünlenmiş dersler ve konularla ilgili çok keyifli kitaplar yayınlanıyor. Bunlardan biri de Neylan Eryar'ın çevirisiyle Kırmızı Kedi'den çıkan Frank Schwiager'in *Ben, Zeus ve Olimpos Çetesi* başlıklı kitabı.

Adından da anlaşılacağı üzere bir mitoloji kitabı olan *Ben, Zeus ve Olimpos Çetesi*, tanrıların ve kahramanların ağızından Yunan efsanelerini anlatıyor. Son derece renkli ve oyunlu bir kurguya sahip olan kitap, alfabetik sırayla Afrodit'ten Zeus'a, Antik Yunan'ın ilham verici kişiliklerini tek tek tanıtıyor. Ramona Wultschner'in esprili çizimleriyle süslenen kitap her bir kahramanı bir anket defteri mantığıyla kahramanın kendi dilinden "aile üyelerim", "yaşadığım yer", "en iyi

yaptığım şeyler”, “hiç hoşlanmadığım şeyler” başlıkları altında kısaca tanıttıktan sonra tanrıların en bilinen hikâyelerini yine doğrudan onlara anlattırıyor. On yaş ve üzeri için uygun olan bu kitabın ikili düzeni baştaki bu kısa bölümlü sayfaları daha küçük yaştaki çocukların okumasına ve yaş büyüdükçe aynı kitabı bu kez de daha uzun okuma parçaları için bir kez daha ele almaya imkân veriyor.

KURGU İLE GERÇEK KARIŞIMI

Frank Schwieger’in daha önce de 2017’de İş Bankası Kültür Yayınlarından Recep Özbay’ın çevirisıyla çıkan *Büyük Keşif Gezisi / Kaplan Gözü Maceraları* adlı bir kitabı daha bulunuyor. Burada da yazar genç okurlarını 1492 İspanyası’nda Kaptan Kristof Kolomb’un gemisine ışınlanmış ve çalıştığı lokantadan bunalan on yaşındaki Luis’nin gizlice Kolomb’un Santa Maria gemisine çıkarak yolculuğun parçası hâline gelişini anlatmıştı.

Schwieger’in bu tercihi, en sıra dışı hikâyelerin bile doğrudan okurun kendi yaşadığı deneyimlere dönüşmesini ve bellekte yer etmesini sağlıyor. Schwieger’in kurgu ve gerçeği iç içe geçiren dilinde, hiç şüphesiz öğretmenlik deneyiminin de payı büyük. 1968 doğumlu yazar, Latince ve tarih eğitimi almış ve bu alanlarda lise öğretmenliği yapmış. Pek çok çocuk ve gençlik edebiyatı kitabı Antik Çağ’da geçen Schwieger, aynı zamanda 2017’de Alman Akademisi’nin Çocuk ve Gençlik Edebiyatı alanında ödüllü layık görüldü.

TANRILAR VE KAHRAMANLAR RESMİGEÇİDİ

Ben, Zeus ve Olimpos Çetesi’nde kapanışı yapan Zeus, baş tanrı sıfatıyla önsözü de bizzat kaleme almış. Hem de ne önsöz! Hiddeti ve efsanevi cezalarıyla bilinen Zeus’tan yapacağım alıntı kitabın şakacı dilini anlamak açısından da çarpıcı bir örnek: “Neden mi bu kadar öfkeliyim? Çünkü siz insanlar iyice sinirlerimi bozuyorsunuz. Neredeyse üç bin yıldır hakkımızda her şeyi bildiğinizi iddia ediyorsunuz. Bunu antik Yunan’da yaşayan, Homeros adındaki bir tip başlattı. Ve o günden beri aklına esen herkes biz tanrılar ve mitolojideki kahramanlar hakkında yarım yamalak, eksik, hatta uyduruk şeyler yazabileceğini zannediyor ve siz de bu saçmalıklara inanıyorsunuz. Ama artık bunun sonu geldi, beni iyi dinleyin, artık bu safatalara bir son veriyoruz- ARTIK SÖZ BİZDE!” Zeus’un bu manifestosu eşliğinde kitapta yer alan

tanrı ve mitolojik kahramanlarsa şöyle sıralanıyor: Afrodite, Apollon, Ariyan, Artemis, Aşil, Atena, Avrupa, Daydalus, Demeter, Dido, Diyonissos, Hefaistos, Helen, Hera, Herakles, Hermes, Medeya, Nozika, Odisseus, Orfeus, Penelope, Perseus, Prometeus, Zeus.

HERKES AYNI ŞEYİ FARKLI YAŞAR

Birinci tekil şahıs anlatımda her tanrı ve kahraman tarihe mal olmuş kendi en temel kişilik özelliğine göre söz alıyor. Dahası aynı hikâyede yer alan birden fazla kişilik her seferinde yaşananları kendi bakış açısından anlatınca ya da hikâyeyi yepyeni ayrıntılarla başka bir noktaya taşıyınca, okur olarak kendimizi adeta heyecanlı ve çok sürükleyici bir filmin içinde buluyoruz. Örneğin güzellik tanrıçası Afrodite eşi Demirciler Tanrısı Hefaistos’un aksi bir adam olduğunu söyleyip bizimle şu bilgileri paylaşıyor: *“Zamanının çoğunu atölyesinde geçiriyor ve bana pek zaman ayıramıyor. Bu nedenle, evlilikte sadakat konusunu pek ciddiye almadığım için bana pek kızcacağınızı sanmıyorum. Çok sayıda sevgilimden çok sayıda çocuğum oldu.”* Sıra Hefaistos’a geldiğinde onun konuya yaklaşımsa kısa ve net: *“Bir de karım Afrodite var ancak ondan söz etmek istemiyorum!”*

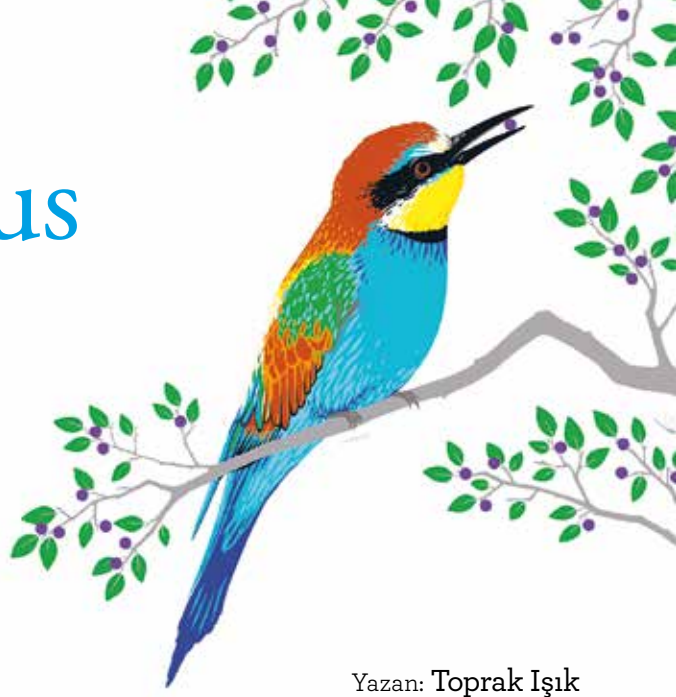
Bir kıtaya adını veren Avrupa, mevsim dönüşümlerini sağlayan Demeter ve Persefone, Apollon’dan kaçayım derken defne ağacına dönüşen Dafne, Atena’ya dokuma sanatında rakip olmaya cüret eden ve örümceğe dönüşen Arakne, Truva Savaşı’na sebep olan Helen, görev sırasında öldürülen sadık bekçisi Argos’u anmak üzere onun yüz gözünü tavus kuşunun tüylerine takan Hera, Apollon’u lir ve müzikle tanıştıran Hermes, dokuma tezgâhının başında evlilik adaylarını oyalayarak yirmi yıl savaştan dönmeyen eşi Oddisseus’u bekleyen Penelope merakla izlenecek kahramanlardan sadece birkaçı.

Mitolojiye dair pek çok soruya yanıt veren, tarihi efsaneleri unutulmaz anılara dönüştüren bu kitap, her yaştan okuru eğlendirerek bilgilendirecek. İnsan bundan başka ne ister!■

Dilin açıklığı ve akıcılığı	★★★★★
Kurgunun özgünlüğü ve tutarlılığı	★★★★★
Çizimlerin ifade gücü	★★★★★
Kapak tasarımı ve baskı kalitesi	★★★★★
Redaksiyonun titizliği	★★★★☆

Göçene okyanus dayanmaz

Dünyadaki on bin kuş türünün yaklaşık iki bini göçmen. Göçler çeşit çeşit... En kısası bir dağın yükseklerinden eteklerine inerek gerçekleştiriliyor.

Yazan: Toprak Işık

Dünya Gezgin Kuşlar
Fleur Daugey
Resimleyen: Sandrine Thommen
Türkçeleştiren: Ayşe Güren
Kuraldışı Çocuk, 52 sayfa

Fleur Daugey'in yazdığı *Dünya Gezgin Kuşlar*'ı, Sandrine Thommen resimlemiş. Türkiye'deki yayıncı Kuraldışı Çocuk... Çevirmen Ayşe Güren temiz iş çıkarmış; kitapta kulağı tırmalayan ya da kusurlu cümle yok denecek kadar az. İnsanlar, yüz yıllar önce fark ediyorlar birçok kuşun soğuklar gelmeden kaybolduğunu. Aristoteles diyor ki, "Bunlar kışın uykuya yatıyorlar. Bu yüzden kar mevsiminde ne ayı görebiliyoruz ne de leylek."

Bir delinin kuyuya attığı taş onlarca akıllıya kök söktürüyorsa, bir dehanınkini kim, nasıl çıkarsın? İsveçli başpiskopos Olaus Magnus, 1555 yılında bir kitap yazmış ve benzersiz bir açıklamayla çıkmış Aristoteles'in karşısına. Bazı kuşlar, kanatlarıyla ve ayakları ile birbirlerine dolanıp gölün dibine çökerek kışı orada geçiriyorlarmış. Teorinin zayıf tarafı: Kuşlar suyun altında nasıl nefes alıyorlar?

Pierre Belon "bu işi çok gezen çözer," diyerek kışları Akdeniz ülkelerine gitmiş. Bir de ne görsün, Mısır'ın çayırlarında leylekler fink atıyor. Afrika'ya ve Arabistan kıyılarına göç etmekte olan kırlangıçlar ile kumrulara da rastlamış. Yediği, içtiği kendisinin olmuş, gördüklerini anlatmak için 1553'te, bu kuşların kışın uykuya dalmadıklarını, sıcak diyarlara göçtüklerini ilan eden bir kitap yazmış. Kendisi bir Aristoteles olmadığından, ona hemen inanmamışlar ve 19. yüzyıla kadar bilginler, acaba kimin söylediği doğru diye tartışmaya devam etmişler.

Pierre Belon'un haklı olduğu anlaşılınca hikâye sonlanmış mı? Hayır. Göçmen kuşların göç maceralarına ait bir dolu soru dökülmüş bilim insanlarının önüne. Göç hazırlığı... Göç sırasında yapılması gerekenler... Menzile ulaşınca, yeni yurttaki yeni bir hayat... Peşinden, tersine göç... Her sene 50 milyar göçmen kuş, aynı döngüyü tekrarlıyor.

Dünyadaki on bin kuş türünün yaklaşık iki bini göçmen. Göçler çeşit çeşit... En kısası bir dağın yükseklerinden eteklerine inerek gerçekleştiriliyor. Kıyı çamurçulluğu, yazı Alaska'da geçirdikten sonra, kış yaklaşırken Yeni Zelanda'ya gitmek üzere yola çıkıyor. Bir haftada, Pasifik Okyanusu'nu tam ortasından keserek, dile kolay, on bir bin kilometre yol kat ediyor.

Uzun yolculukta yakıt çok önemli. Gerekli yağı depolayabilmek için vücut ağırlığını iki katına çıkaranlara rastlanıyor. Boz ötleğen, hiç yemek seçmeden börtü böceği midesine indiriyor yolculuk öncesinde; on sekizden otuz altı grama çıkıyor. Menzile ulaştığında ise tüm yakıtı tüketmiş ve eski fit görünümüne dönmüş oluyor. Tombik bir bedenle uçmak da ayrı bir dert. Bu derdi, yakıt olarak faydasız ağırlıklardan kurtulup hafifletenlerin sayısı az değil. Ağırlıklarını kontrol altında tutmak için kendilerini susuz bırakanlar çok. Uçuş rekortmeni kıyı çamurçulluğu, karaciğerini, böbreklerini ve taşlığını küçültüyor. Yolculuk bittiğinde ise bu organlar normal boyutlarına dönüyor.

Harap olmuş tüylerle yola çıkmayı uygun bulmayanlara ne demeli? Yolculuktan haftalar evvel eski tüyler dökülüyor ve yeni tüylerle çıkılıyor sefere.

Göç, yaban ortamındakilerin tutsak türdeşlerini de etkiliyor. Yolculuk yaklaştıkça onları kafeste bir heyecan bastığı gözlemleniyor. Uykusuzluk hastalığına tutulup gece boyunca kanat çırpıyorlar.

Göç uçuşları genellikle cümbür cemaat gerçekleştiriliyor; tehlike ve zorluklara hep birlikte göğüs geriliyor. Uçuşun bir düzeni var. Öyle saf tutuluyor ki belli konumlardakiler diğerlerini hava direncinden koruyor. Gövdesini rüzgâra siper edenler, yorulduklarında yer değiştirerek dinleniyorlar.

Kimi gece uçuyor, gündüz besleniyor, kimi tam tersini yapıyor. Ebabiller ve kırlangıçlar ise yemek için konmaya gerek duymayıp uçan böcekleri midelerine indirerek devam ediyorlar yola. Hatta ebabillerin havadayken uyudukları da düşünülüyor.

Göçmen kuşları tanıyan, kafasını bozana kuş beyinli demeden önce iki kere düşünür. Hava akımlarından yararlanarak rüzgârın itiş gücünü arkasına alıp hızlanan, Kuzey Yıldızı ile yönünü bulan bir canlının zihinsel kapasitesi hiç de fena olmasa gerek. Burada ki tadımlık bilgilerin çok daha fazlası *Dünya Gezgini Kuşlar*'da... Kuşlara ilgi duyanlar kitabı seveceklerdir. Şimdiye kadar kanatlılarla işi olmayanlar ise okuduktan sonra belki yeni bir ilgi alanı kazanacaklardır. ■

Dilin akıcılığı ve açıklığı	★★★★★
Bilgilerin çağdaşlığı ve bilimselliği	★★★★★
Konunun işlenişi	★★★★☆
Çizimlerin ifade gücü	★★★★★
Grafik tasarım ve baskı kalitesi	★★★★★

Melisa

Beatrice Masini

Meraklı Melisa ile zamanda yolculuğa çıkmaya ne dersiniz?

Melisa dünya tarihinde iz bırakmış kişileri çocuk halleriyle tanıyor, yetiştikleri çağa ve koşullara şahit oluyor.

Tarih, sanat ve macerayla harmanlanmış bu eşsiz seriyi çok seveceksiniz!

Öyküleri sözcüklere hapsetmeyin efendiler!

Yazan: Nida Dinçtürk

Pamela Zagarenski'nin Türkçeye çevrilen ilk kitabı *Fısıltı*, öykülerin okurun hayal gücüyle buluştuğunda ulaştığı bucaksız boyutu tasvir eden, masalsı bir anlatı.

Sözcükler olmadan öykü kitabı olmaz ve her kitap onu okuyan kişiyle yeni baştan yazılır. Ödüllü yazar Pamela Zagarenski'nin Sedef Özge tarafından Türkçeye çevrilen ilk kitabı *Fısıltı*, öykü ve hayal dünyasının sihirli kapısını aralıyor.

Zagarenski'nin masalsı anlatımıyla dikkat çeken kitabı *Fısıltı*, öğretmeninden ödünç aldığı öykü kitabının kelimelerini yolda düşüren küçük bir kızın hikâyesini anlatıyor. Bir an evvel okumak üzere kitabı heyecanla eve getiren küçük kız, sadece resimlerini görebildiği bu kitap karşısında kelimelerin yokluğuna üzülme yerine, kendi zihninden öyküler yazıyor. Zagarenski, okurunu bu

Fısıltı

Pamela Zagarenski
Türkçeleştiren: Sedef Özge
KVA Çocuk, 33 sayfa

küçük kızın dünyasına taşıyarak, söz konusu kelimesiz kitabın resimlerini okurunun da yorumuna açıyor ve kitabın karakteriyle okuru aynı deneyimde buluşturmaya deniyor. Yine Zagarenski imzası taşıyan bu çizimler, kelimelere “hapsedilmiş” öykülerin her okurun zihnindeki bereketli topraklara serpilmeyi ve filizlenmeyi bekle-

yen birer tohum olduğunu fısıldıyor. Yazar böylece, edebiyat dünyasını sınırlar içine hapsetmeden tarif etmeyi başarıyor ve edebiyatın okuruyla anlam kazanan bir yapı olduğunu onaylıyor. Zagarenski, temel bir taslak gibi tasarladığı bu kitabında hiçbir karakter ismi, mekân ve zaman aralığı gibi detaylara yer vermiyor. Yarattığı küçük kız karakterini ise sadece bir aracı olarak kullanıyor.

Zagarenski, *Fısıltı* ile adeta bir okur, bir yazar ve bir çizimci olarak kitap denilen eser karşısında duyduğu coşkuyu paylaşıyor. Aynı zamanda öyküyle çizimler arasında kurduğu ilişkiyi, simgeler boyutuna taşıyor ve bir başka yönüyle simgebilime de göz kırpmıyor. *Fısıltı*, edebiyatın bu büyülü dünyasını anımsatarak, çocukların dudak uçuklatacak güzellikteki hayal dünyalarına fırsat tanıyan, sınırlarını genişleten ve karşılarına dikilen engelleri yok eden bir eser. Bir kitapla, onu okumanın ötesinde bir ilişki kurulabileceğini anımsatan yazar ise çocukların kitapla temasları için pek kolay sarsılmayacak bir zemin hazırlıyor.■

Çizimlerin ifade gücü ★★★★★

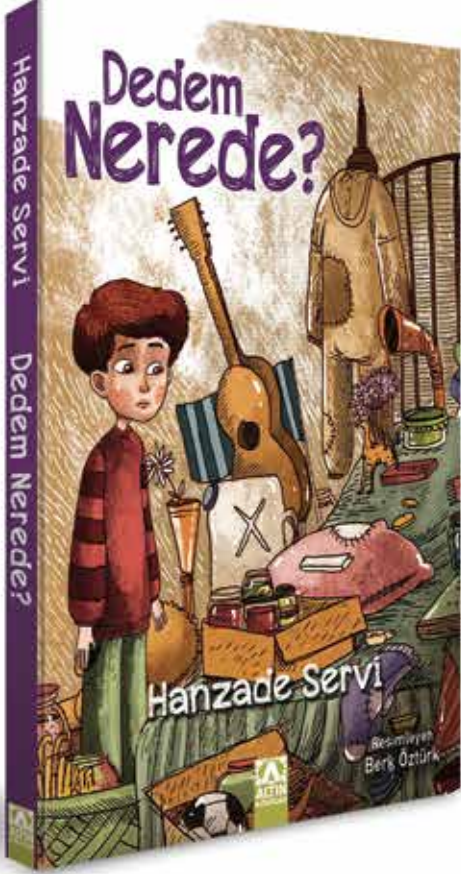
Öykünün özgünlüğü ★★★★★

Grafik tasarım ★★★★★☆

Hedef kitleye uygunluk ★★★★★☆

Baskı kalitesi ★★★★★

Sevmek, paylaşmak,
yitirmek ve bulmak
üzerine bir arayış
romanı...

“Bu kitap o kadar komik ki,
'Keşke dedeyi yüz bininci
bölümde bulsalar.'
diyeceksiniz.”
—Pusulvadi gazetesi

ROB BUYEA

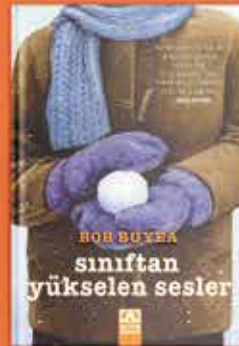
Bizimle Kal Öğretmenim

Yedinci sınıfta da dertler bitmiyor!

Yaşadıklarımız karşısında bazen
çaresiz kaldığımızı düşünüp üzülebiliriz,
bazen de durduk yere kendimize
gereksiz dertler ediniriz.

Bizimle Kal Öğretmenim,
zorlukları nasıl aşacağımızı bizlere
tekrar hatırlatıyor; yardımlaşma,
dostluk ve tabii ki sevgiyle...

Kız işi oğlan işi, işte bu bir karşı masal işi!

Yazan: Melek Özlem Sezer

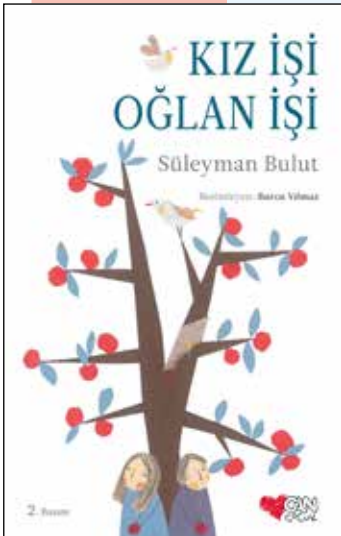
İktidarın onu ideolojik bir aygıt olarak kullanmasına izin verecek şekilde yapılandırılmış, cinsiyetçi, gelenekçi masalları alıptemel fikirleri sarsmak üzere yeniden biçimlendirmeyi “karşı masal” olarak tanımlıyorum.

Bir zamanlar Mezdeke Dans Üçlüsü, *Binbir Gece Masalları*’nın cisimleşmiş hâli denen coşkulu bir estetik heyecan yaratmıştı. Ama onlardan çok önce Anadolu, üç kadının dansını masal kalıplarında ağırlamıştı: Üvey anne, onun tembel kızı ve hamarat, iyi kız. Onlar ne tür bir kurguda dans ederlerse etsinler, aynı toplumsal cinsiyet algısını yaratarak ayrılırlardı sahneden. Bunlardan “Kuyuya Düşen Kız” şablonu ise sorgusuz itaati yüceltirken, yalnızca münevver eşi değil, aynı zamanda uysal vatan-daşı da yaratacak bir zihinsel zemin hazırlardı.

Bu kalıpta, ev içinde köleleştirilen “İyi Kız”, üvey annenin nedense bir gün bedava kölesinden vazgeçmesiyle evden atılır. Kız yolculuğu sırasında bir kuyuya düşer. Kuyunun dibinde bir ev, evde de yüzü irinle dolu bir nine vardır. Nine kızdan irinlerini öpmesini ister, kız hiç tiksindenmeden öper ve buyurulan ev işlerini yapmaya koyulur. Nine onu boş bir odaya götürür; birer çuval arpayı, buğdayı, darıyı ortaya döküp karıştırır. Sonra da bunları ayırmasını ister. Kız sorgulamadan bunları da yapınca, nine onu yeryüzüne yolcular ve karşısına çıkacak çeşmeden başına su dökmesini ister. Kız suyu dökünce ışıltılı bir güzelliğe kavuşur, yere düşen sularsa altınlara dönüşür. Peki o bunca güzellik ve parayla ne yapar? Onu ezen, köle olarak kullanıp atan üvey anneye döner. Üvey anne aynı kısmeti bulması için kendi kızını da kuyuya gönderir. Ama masal metninin bizi ondan nefret etmemiz için yönlendirdiği “Kötü Kız”; irinli yüzü öpmek gibi sağlıksız bir şeyi reddeder. Ev işlerine gönüllü olmaz. Arpa, buğday ve darının ayrılması buyruğunu ise tümünden saçma bulur. Öyle ya ayrı olmaları gerekiyorsa, neden karıştırdın? Aslında verdiği tüm karşılıklar; absürd olana karşı mantıklı, buyurgan olana karşı isyankardır. Ne ki aynı çeşmeden başına döktüğü su onu katrana bular, yere dökülen sular kara yılanlar olup onu kovalar. Bu ödül-ceza sistemi de en mantıksız ve irite edici olanı bile sorgusuz kabullenen nesiller yetişmesine katkıda bulunur.

Süleyman Bulut, *Kız İş, Oğlan İş*’nde anlatısına, bu şablonla birlikte pek çok

Kız İş Oğlan İş
Süleyman Bulut
Resimleyen: Burcu Yılmaz
Can Çocuk Yayınları, 48 sayfa

şablonu ustaca kıracak öğeler katıyor. Klasik masalardan tam yerinde kararında aldığı parçaları kıvrak diliyle, günümüzün zemininde birleştirerek yazıyor karşı masalını. Karşı masalı, iktidarın onu ideolojik bir aygıt olarak kullanmasına izin verecek şekilde yapılandırılmış, cinsiyetçi, gelenekçi masalları alıp temel fikirleri sarsmak üzere yeniden biçimlendirmek olarak tanımlıyorum.

Bulut şöyle başlıyor: “Zamanın birinde, bir ülkede.. Diyelim ki bizim ülkede, dört kişilik bir aile yaşırdı. Bir anne, bir baba, bir kız, bir oğlan...” Böylece ev işi meselesini iki cins arasına taşıırken, babayı da etkisiz eleman olmaktan kurtarıyor. Ve şöyle devam ediyor: “Kız, en büyük yardımcısıydı annenin. İşin doğrusunu söylemek gerekirse, kız, babanın da yardımcısıydı. Hatta, tam doğrusunu söylemek gerekirse, kız sadece anne ve babanın değil oğlanın da en büyük yardımcısıydı.”

Bulut, özellikle bu kitabında dilde pratik zekayı, latifeli hoşsohbet birini kır kahvesinde dinlemenin duygusunu, masal geleneğinin dile kattığı esprileri, günümüze dair söylemlerle birleştirmedeki kıvraklığı iyi hissettiriyor. Su gibi kilit bir metaforu da işini bilen bir mühendislikle, göze sokmadan kullanıyor. Oğlan telefonuyla oynarken ablasından su istiyor. Ablası o sırada bir dünya işle meşgul ve kendi suyunu alabileceğini söylüyor. Tam oğlan bunu kabul edecekken, anne “ev işi, kız işi” deyip, adaletin önünü kesiyor. Derken kışın soğuğu yakacak bulma telaşı getirip aileyi ormana taşıyor ki “Kuyudaki Kız” masalına ulaşabilelim. Ama Bulut, bu masalın temel mekanizmasını kullanırken diğer aktörleri; hem iletisine ilerlemek hem de pedagojik zararlardan kurtulmak için değiştiriyor. Korku, akıl ve sorgulamanın önünü kesmiyor ve anlatı hayatın pratik unsurlarına yalın bir bakışla ilerliyor. Bu masaldaki çocuklar; kuyudaki kızlar gibi itaati değil, cinsler arası adaleti ve her alanda becerilerini geliştirmenin faydalarını öğrenmek üzere deneyim kazanıyorlar. “Ev işi, kız işi” demenin kuyusuna düşmekten kurtuluyorlar. ■

Dilin akıcılığı ve açıklığı ★★★★★

İçerik ★★★★★

Hedef kitleye uygunluk ★★★★★

Çizimlerin ifade gücü ★★★★★

Grafik tasarım ve baskı kalitesi ★★★★★

Cevapları hayal gücüyle arayan çocuklara ...

Bezelye konservesinde bezelye resmi,
sardalya kutusunda sardalya resmi var.
Süt kutusunda da inek olduğuna göre
içinde bir inek olmalı, öyle değil mi?

Çocuklarda merakın ve
hayal gücünün sınırının
olmadığını gösteren
neşe dolu bir öykü!

ZEUS VE ÇETESİ

NEDEN SUÇA BULAŞIYOR?

Yazan: Deniz Poyraz

Yazarlık “yaratıcı” olduğu müddetçe güzel; “yaratıcılık”, yazarlığın doğası gereği var oldukça kıymetli. Farklı renge boyalı aynı iskeletler üstünde yükselen romanlar ne yazık ki bir yere kadar etkileyici olabiliyor.

Tanrılar Çıldırılmış Olmalı
Maz Evans
Türkçeleştiren: Murat Padar
Yabancı Yayınları, 336 sayfa

Tanrılar Çıldırılmış Olmalı, İngiliz yazar Maz Evans'ın bol ödüllü romanı. Yabancı Yayınları etiketiyle raflardaki yerini alan bu romanı Murat Padar'ın özenli çevirisiyle okuyoruz.

Başkahramanımız Elliot on iki yaşında. Hem hasta annesine bakıyor hem de kaybetmek üzere oldukları evlerinin borcunu ödemenin yolunu arıyor. Yetmez gibi dersleri de artık pek iyi sayılmaz ve dünyanın en kötü kalpli, en anlayışsız öğretmeni tarafından okuldan atılmakla tehdit ediliyor. Ancak ansızın kayan bir yıldız evlerinin yakınına düşünce, Elliot'ın hayatı değişmeye başlıyor.

Elliot'ın kayan bir yıldız zannettiği, aslında Burçlar Konseyi'nin üyesi olan Başak. Burçlar Konseyi, Olimpos tanrıları emekli olduğunda Zeus tarafından, işleri yoluna koysunlar diye bizzat atanmış. Velhasıl Başak, önemsiz bir görev için yeryüzüne geliyor. Yolu Elliot'la kesişiyor ve iki bin yıldır Stonehenge'in altında tutsak olan iblis Thanatos'u yanlışlıkla serbest bırakıyorlar. Thanatos, kendisini binyıllar evvel yeraltına hapseden Zeus'tan intikamını almak, ölümlüleri köleleştirip dünyaya hükmetmek için hâlihazırda gün sayarken, ayağına kadar gelen bu fırsatı sonuna dek kullanıyor. Elliot ve Başak, hatalarını düzeltmek için çözümü eski Olimpos tanrılarından yardım istemekte buluyorlar. Ancak Zeus ve diğer tanrılar emeklilik keyiflerini yarıda kesmeye ve dünyayı kurtarmaya pek hazırmış gibi görünmüyorlar. Neticede iş başa

düşüyor, Elliot ve “yürüyen havai fişek gösterisi” Başak, hayat karşısındaki acemiliklerinin verdiği sakarlıklarla da olsa ellerinden geleni artlarına koymuyorlar. İşler çığırından çıkıyor ve hikâyenin ucu İngiltere kraliçesine kadar uzanıyor... *Günlük Argos*’un acar muhabirleri ve yazarları sayesinde (Homeros, Catullus, Cicero, Ovid vd.) haberler ölümsüzler âleminde çabuk yayılıyor. Macera, iki dünya arasında yaşanan kocaman bir kaosa evriliyor. Hesaba katmadıkları bir başka tehlike de Elliotların komşusu Patricia. Nam-ı diğer Bayan Koca Popo. Gözü Elliot ve annesinin çiftliğinde...

Bu hâliyle, son zamanlarda dilimize çevrilen bol ödüllü kitaplarda öne çıkan bir kurgu *Tanrılar Çıldırılmış Olmalı*’ya da sirayet etmiş görünüyor. Buna göre, annesiz yahut babasız yetişen bir oğlan ya da kız çocuğu, ortalama veya ortalamanın altında bir gelir seviyesinde yaşayıp gitmekte, buna rağmen yaşamından hoşnut, sahip olduklarıyla mesut, gayet kalender bir ruh hâliyle sıradan bir rutinin tasasız sürdürücüsü olmaktadır. Evvela tek sağ kalan ebeveyninin başına bir iş gelir (hikâyenin fantastik veya realistik örgüsüne göre hastaneye kaldırılır, ağaca dönüşür, kaçırlılır ya da hafızasını kaybeder vs.). Ardından yaşam alanı tehlikeye girer (eve haciz gelir, ödenmeyen borçlar ortaya çıkar vs.). Kahramanımız, genç yaşının sorumluluğunu aşan bir yükü baş başa kalır. Bundan sonra bazen tesadüfler bazen de büyüsel mucizeler sayesinde kötülüklerin/talihsizliklerin üstesinden gelir ve neticede okurun adalet duygusu tatmin edilir. Tüm hikâye, okuru bu yalancı ve romantik hazza ulaştıracak şekilde biçimlendirilmiştir.

Argonotların önderi Iason’un *Altın Post*’u arama hikâyesinden tutun da hayatın gündelik dertlerinden mustarip hâlde sıradan bir hayat sürerken birdenbire süper güçleri olduğunu fark eden *Marvel* karakterlerine kadar uzanan bir hikâyeleme anlayışını sürdürüyor yazar Maz Evans. Kitabın sonunda yazarın kısacık bir özgeçmişiyle karşılaşıyoruz. Evans gazeteci, televizyon eleştirmeni ve makale yazarı olarak

başladığı kariyerinde birçok esere imza atmış. Buraya kadar her şey normal gözüküyor. Ardından Birleşik Krallık’taki edebi festivalleri ziyaret eden bir yaratıcı yazarlık programı olan *Story Stew*’u kurduğunu öğreniyoruz... Yazar, yaratıcı yazarlığı profesyonelliğe dökmüş, meslek hâline getirmiş. Aslına bakılırsa burada da sorun yok. Neticede her kitap bir projedir. Fakat bazıları direkt olarak “proje kitap” olarak tasarlanır... Şunu demek istiyorum: Yazarlık “yaratıcı” olduğu müddetçe güzel; “yaratıcılık”, yazarlığın doğası gereği var oldukça kıymetli. Şablon kurgular, farklı renge boyalı apaynı iskeletler üstünde yükselen romanlar ne yazık ki bir yere kadar etkileyici olabiliyor. *Tanrılar Çıldırılmış Olmalı*’yı okurken hissettiğimiz, daha doğrusu, zihnimizi bir türlü kaçıramadığımız o tuhaf yapaylık duygusunun sebebi bu bir örneklik olsa gerek. Tüm “projeliğine” rağmen kurgusal birtakım sıkıntılar da yok değil romanda. Başta Elliot’ın sabah erken saatte kalkıp gazete dağıtma işine gidişi bir bilgi olarak geçilirken, ilerleyen bölümlerde bu bilgi unutuluyor ve romanın hiçbir yerinde bundan bir daha söz edilmiyor. Elliot’ın zor olan fiziki koşullarını biraz daha dramatize etmekten başka bir işlevi yok kurguda. Ayrıca, olayların bütününe bakacak olursak, yoksul bir çocuğun tek kurtuluş umudunun göksel mucizeler olduğu anlatılmıyor mu bize? Sorunların çözümüne giden yolun, tanrılarla irtibat hâlinde olan bir “melekten” geçiyor oluşunu nasıl okumalıyız? Ya da bütün kritik anlarda, insanüstü bir çabanın gerektiği tüm kırılma noktalarında, tanrılarının sihirli güçlerini kullanarak devreye girmeleri neyi gösteriyor? Roman bu hâliyle İngiliz mizahına bürünmüş çağdaş bir dini kitap gibi durmuyor mu? Yorum okurun...■

Dilin açıklığı ve akıcılığı	★★★★☆
Kurgunun özgünlüğü ve tutarlılığı	★★★★☆
Kahramanların işlenişi	★★★★☆
Grafik, tasarım ve baskı kalitesi	★★★★★
Redaksiyonun titizliği	★★★★★

YAŞASIN SAVAŞ!?

Yazan:
Nuray Gönülşen

Dişe Diş, “toplumsal ayrımlar nasıl başlar, şiddet çözüm müdür, savaş neye yarar?” gibi derin felsefi ve siyasi konulara giriş yapmaya elverişli bir eser.

Rengârenk yamalı fil “Elmer” serisinin yaratıcısı İngiliz yazar-çizer David McKee’nin 1978 tarihli klasiği *Tusk Tusk*, *Dişe Diş* adıyla nihayet Türkçede. *Dişe Diş*’te McKee’nin favori konuları özgün bir ironik dille ve her zamanki gibi sıcacık çizimlerle işlenmiş. Farklılıklar, şiddet, savaş, yıkım, insan doğası gibi ağır konular siyah-beyaz ve gri fillerin hortumlarının kâh yumruk veya top olup hasmının üstüne yağmasıyla, kâh kuşların konmasına, el sallamaya ve tokalaşmaya yarayan birer ele dönüşmesiyle tatlı tatlı ele alınmış.

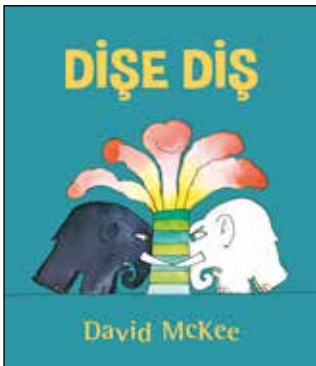
Tüm canlıları seven ama birbirinden nefret eden siyah ve beyaz filler birbirini öldürmeye karar verince, her iki renkten barış yanlısı filler ormanın derinliklerine kaçar. Savaş yanlısı filler bitmek

bilmeyen bir savaşa tutuşur ve nihayet hepsi ölür. Aradan epey zaman geçtikten sonra bir gün ormanın derinliklerinden gri filler çıkagelir. Sonrasında tüm filler barış içinde diğer canlılarla birlikte yaşamaya başlar.

McKee’nin eseri günümüz çocuk literatüründe yaygınlaşmış olan “farklılıklarla bir

arada yaşama” mesajını, ‘70’li yılların genel atmosferinden olsa gerek, pek öyle steril bir hafiflikte vermeyi seçmemiş. Temel mesaj yine döneme uygun şekilde haklı bir “savaşma sevişi!” çağrısı içerse de kitaba tatlılık, metne de gerçeklik katan esas unsur tutturulan ironik anlatım olmuş. Kitabın başında, daha sunuş çiziminde “Yaşasın farklılıklar!” sloganı atılırken, altındaki çizimde siyah ve beyaz filin birbirini yumrukladığı görülüyor. Hikâyenin sonunda fillerin barış içinde yaşadığı söylendikten sonra, yazar dayanamayıp “gerçi bu aralar küçük kulaklı fillerin büyük kulaklı fillere biraz tuhaf bakmaya başladığını” da itiraf ediyor. Ve fakat sonuç resminde yine gri fillerin hortumlarıyla tokalaştığı gösterilerek çocuklara mutlu, bize de umutlu bir final armağan ediliyor.

Dişe Diş özellikle ilkökul öğretmenlerinin sınıfta tartışma açarak işleyebileceği “toplumsal ayrımlar nasıl başlar, şiddet çözüm müdür, savaş neye yarar?” gibi derin felsefi ve siyasi konulara giriş yapmaya elverişli bir eser. Çocuk ölümlerinin yaşanmadığı, savaşın hangi adla olursa olsun kutsanmadığı bir dünya umuduyla, çocukları bu renkli resimli kitapla buluşturabilirsiniz.■

Dişe Diş
David McKee
Türkçeleştiren: Ümit Mutlu
Uçanbalık, 32 sayfa

Çizimlerin ifade gücü ★★★★★

Öykünün özgünlüğü ★★★★★

Grafik tasarım ★★★★★☆

Hedef kitleye uygunluk ★★★★★

Baskı kalitesi ★★★★★

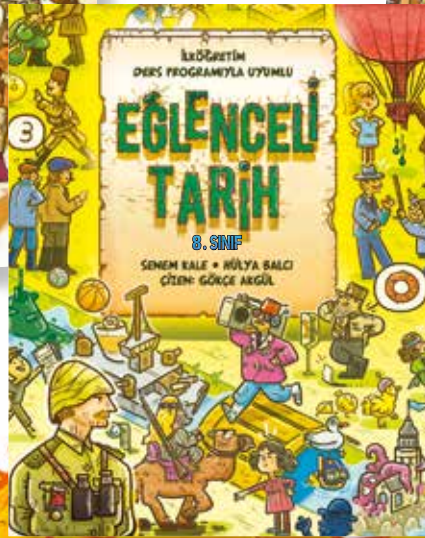
EĞLENCİLİ TARİH SERİSİ

**Değişen İLKÖĞRETİM SOSYAL BİLGİLER
müfredatına uygun olarak
Yenilendi!**

**Tarihi sevmek isteyen, tarihe ilgi duyan
her yaştan okur için...**

**Grafik öyküler, karikatür bantları, resimli sözlükler,
farklı zamanlarda dünyada neler olduğunu gösteren
esprili haritalar; sınıfınla, ailenle ya da kendi başına
yapabileceğin eğlenceli aktiviteler...**

**8. sınıf
kitabı
çıktı!**

Travmalı bir kuş, ona özenen bir porsuk ve tavşan kılıklı bir psikiyatr

Beklenmedik anda karşımıza çıkan Freud, Jung ve “düşünüp taşınma divanı,” resimli çocuk kitaplarının, onları çocuklara okuyan yetişkinler için de yazıldığını hatırlatmakla kalmıyor, küçüklerin “anlamadığı” boyutların metne değer katabildiğini de gösteriyor.

Yazan: Suzan Geridönmez

Hop Güm, hem yetişkinler hem çocuklar için yazar Heinz Janisch’in Helga Bansch’la ürettiği ilk resimli çocuk kitabı. Kitap illüstrasyonuna *Hop Güm*’le giriş yapan Bansch, bu ilk eseriyle üç önemli ödül aldı: Viyana Kenti İllüstrasyon Ödülü, Avusturya Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Ödülü ve Federhasen (En İyi Çocuk Kitabı Kapağı) Ödülü. Devamında kimi yazarlığını kendi üstlendiği, kimi başka yazarlarla birlikte çalıştığı ama en çok da Janisch ortaklığında elliye yakın resimli çocuk kitabına çizimleriyle can verdi.

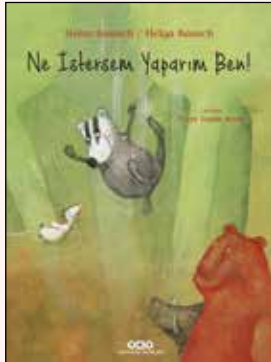
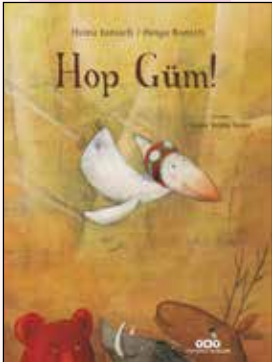
Ne İstersem Yaparım Ben! de Janisch-Bansch ekibinin ortak eserlerinden bir diğeri. Üstelik *Hop Güm*’den yıllar sonra yazılmış/resimlenmiş ve bağımsız bir hikâyesi olmasına rağmen onun devamı niteliğinde. Türkçe yayımcısı Yapı Kredi Yayınlarının iki kitabı eş zamanlı okurla buluşturması da buna dayanıyor büyük ihtimalle.

Gelelim eserlerin birbirini bütünleyen içeriğine. *Hop Güm*’ün başkahramanı Sigmund, uçmayı öğrenmeye çalışan küçük bir kuş. Ne yazık ki daha ilk uçuş denemesinde kafa üstü yere çakılıyor: Hop güm! İşin ilginç bu olayın sonucunda cesareti kırılmıyor. Sigmund uçuş çalışmalarını azimle sürdürüyor. Hatta tam bir uçuş ustası olup çıkıyor. Ama yitirdiği bir şey var yine de. Yaşadığı kazadan beri artık ötemediği gibi cıkcık dahi diyemiyor. Gagasından, onu her açışında hop gümden başka ses çıkmıyor. Bu da onu oldukça üzgün bir uçuş ustasına dönüştürüyor. İlk kitap, Sigmund’un arkadaşlarının ama özellikle de

sesinde bir hüznün fark eden yaşlı tavşan Carl Gustav’ın yardımıyla tekrar eski neşesine kavuşmasını anlatıyor.

Hıh?! Sigmund’dan sonra bir de Carl Gustav mı? Doğru, Viyanalı yazar Janisch, memleketlisi Freud’a ve onun meslektaşısı Jung’a göndermede bulunuyor. Kitapta çift sayfaya yayılan yeşil “düşünüp taşınma divanı” da dikkati psikanalize çekiyor. Zaten Sigmund’un dilini çözemezse dahi travmasını çözen de o divan, daha doğrusu divandan fırladığı gibi, tıpkı kendisi gibi ilk uçuş denemesinde yere çakılma riskiyle karşı karşıya kalan bir kuş yavrusunu son anda kurtarması oluyor. Bu olaydan sonra Sigmund ya da namı diğer Hop Güm (cık-cıkliemeyen) kuş kimliğiyle barışıyor.

Hop Güm!
Ne İstersem Yaparım Ben!
Heinz Janisch
Resimleyen: Helga Bansch
Türkçeleştiren: Gaye Yeşim Sezer
Yapı Kredi Yayınları, 28 sayfa

Kısacası *Ne İstersem Yaparım Ben!*'in kahramanı porsuk Frenki'nin havaların hâkimi Hop Güm'e özenmesi boşa değil. Ne yazık ki porsuklar uçamaz. Hele de Frenki kadar sakarlarsa. Ama her seferinde başına bir aksilik gelse de Frenki uçmayı kafasına koymuş bir kere. Üstelik uçuş denemeleri fiyaskoyla sonuçlanmıyor. Neden mi? Çünkü onu en kötüsünden koruyan dostları var. Çünkü kendine olan inancını hiç yitirmiyor. Çünkü en berbat durumda bile fark ettiği bir güzelliğe odaklanıyor. Çünkü yenilgilerden sonuç çıkarmak yerine deneyimler biriktiriyor: Çamura bulandığında kapkara hâline bayılıyor, rüzgâr onu kartal yuvasına sürüklediğinde kartal yavrularına hayran kalıyor, çalılıkların arasına düştüğünde şahane bir yaprak keşfediyor.

Bir gün Frenki, Hop Güm'ün ortalıkta görünmediğini fark ediyor. Genelde herkes sakar Frenki için endişelenirken bu kez endişelenen o oluyor. Kendini Carl Gustav'ın yeşil divanında buluveren porsuk, yaşlı tavşanın öğüdünü dinleyerek arkadaşını aramaya koyuluyor ve bu hikâye de mutlu bitiyor.

Hop Güm ve Frenki sorunlara çok farklı yaklaşan karakterler. Ama ikisi de başkasını kurtararak bir olgunlaşma yaşıyor. Freud, Jung ve yeşil divanı sadece çocuğuna kitap okuyan yetişkini gülümsetmeyi amaçlayan bir espriden ibaret saymayacaksak (ki bu kadarı bile hoş) hikâyenin alt metninde, psikanalize dair daha birçok gönderme keşfetmek mümkün.

Küçük okur metnin bu boyutuyla hâliyle ilgilenmeyecek de olsa gerek "nutku tutulan" Hop Güm'le, gerek her istediğini yapabileceğine inanan Frenki'yle özdeşleşmekte zorluk çekmeyecektir. Her iki kitapta vurguyu kendine güvene, hayal gücüne ve arkadaşlığa yapan ön plandaki öykünün takibini kolaylaştıran illüstrasyonlar tual üzerine akrilik çalışılmış. Sıcak toprak tonlarıyla yeşille mavinin hâkim olduğu resimlerden hüznün ve neşenin umutlu bir karışımı yansıyor. Özellikle kafasındaki üç tüyü dağılmış Hop Güm her yaşta okurun yüreğine dokunan bir tiplendir. Sesi kısılana kadar denize doğru "hop güm" diye bağırırken onun acısını bize duyumsatan cümlelerden çok Sigmund'u orada o hâlde görmek oluyor.■

Çeviri ★★★★★☆

Kurgunun özgünlüğü ve tutarlılığı ★★★★★★

Çizimlerin ifade gücü ★★★★★★

Kahramanların işlenişi ★★★★★★

Kapak tasarımı ve baskı kalitesi ★★★★★★

SİHİRBAZIN KUYRUĞU

AYTÜL AKAL

Resimleyen: Alexandra S. Badiu

Dört arkadaş, okullarında gösteri yapmaya gelen Ustaların Ustası Muhteşem Sihirbaz KozMoz'un peşine takılır ve macera başlar! Neden mi izlerler KozMoz'u? Çünkü gösteri günü okulda beklenmedik bir olay yaşanır ve çocuklar, KozMoz'un sırrını açığa çıkarmaya kararlıdır!

8 yaş ve üzeri

Usta yazar Aytül Akal'dan, heyecan dolu bir roman...

REDHOUSE

SAĞLIKLI ÇOCUKLAR SEV

ÇAYLAK RANN ŞİMDİ, EVE GETİRİYOR GECEYİ (*)

Yazan: Alev Karakartal

Bölböl Korusu'nun Gizemi, yazar Lucy Strange'in ilk romanı. Eski bir İngilizce öğretmenini, aktris ve şarkıcı olan yazar, kendini hikâye anlatıcısı olarak tanımlıyor.

Bölböl Korusu'nun Gizemi

Lucy Strange

Türkçeleştiren: Bilge N. Zileli Alkım
Hep Kitap, 328 sayfa

1919 yazı. 1. Dünya Savaşı henüz bitmiş. Teşhisi konulamamış bir hastalıktan mustarip anne, “her şey yolundaymış” gibi davranmakta son derece başarısız baba, bebek Piglet, yaşı itibarıyla haksızlık sayılabilecek sorumluluklarla boğuşan Henry ve “lekesiz beyaz önlüğü, kusursuz topuz yaptığı sarı saçlarıyla tam bir sabir abidesi” Jane Dadi, Londra kırsalında, yeni taşındıkları tuhaf evleri Umud Evi’nin önünde, hep birlikte dururlar. Perde, hepsi yan yana dizilip yeni

eve bakarken açılır. Bazı yerleri neredeyse dökülen, büyük, eski evin hafifçe kabarmış duvarları, yosun bağlamış, kiremit kaplı dik bir çatısı vardır ve kapının yukarısında büyük harflerle adı yazar: UMUT EVİ. “Bu, yeni bir başlangıç, dedi babam. Annem bir şey demedi. Sadece gözlerini önce yeni, tuhaf evimize dikti, sonra da babama. Hadi, Piglet, diye fısıldadım bebeğe. Gel biz etrafa bakalım”. Henry (ya da gerçek adıyla Henrietta), Umud Evi’nde ilk şokunu, yerleşme fırsatı bile bulamadan yurtdışında bir iş bulup annesi, bebek kardeşi ve dadılarıyla birlikte onları bir başına bırakan babasının gidişiyle yaşar. Abisi Robert’in ani ölümü yüzünden derin bir depresyona giren annesi, tedavisini üstlenen Dr. Hardy’nin hiç de emin olmayan ellerinde yavaş yavaş karanlığa gömülürken, Henry tanıdık kitapların bildik satırlarına sığır. Umud Evi’nin hemen ardındaki Bölböl Korusu’nda yaşayan, kasabanın çocuklarının cadı olarak görüp korktuğu Moth (Güve) adlı kadınla tanışmaları sayesinde Henry’nin tecrit edilmiş, yalnız dünyasında umulmadık bir ışık yanacak, küçük kız par-

çalanmış ailesini yeniden birleştirmek için verdiği mücadelesinde tuhaf ama etkileyici bir “suç ortağı” bulacaktır.

Hep Kitap’tan çıkan *Bülbül Korusu’nun Gizemi*, yazar Lucy Strange’in ilk romanı. Eski bir İngilizce öğretmeni, aktris ve şarkıcı olan yazar, kendini hikâye anlatıcısı olarak tanımlıyor. Biyografisinden Londra’dan taşındığı Dubai’de yazdığı bloglarıyla ünlü olduğunu, 2014’de Montegrappa Birinci Kurmaca Yarışması’nda ikincilik ödülüne layık görüldüğünü öğreniyoruz. Hakkında daha fazla bilgiye ulaşmak zor ama ihtimal, genç bir insan ve edebiyat dünyasına yeni adım atmış bir yazar olmasının da etkisiyle, bir çocuk kitabı için hacimli sayılabilecek eserin sayfalarında Stange’in dil ve zihin dünyasına ilişkin enteresan ipuçlarını yakalamak, bibliyografisine ulaşmak kadar zor olmuyor. Kadın meselesine bakışında misal. Başta hikâyenin kahramanı ve anlatıcısı; zeki ve güçlü kız çocuğu Henrietta; ormanda tek başına yaşama cesareti gösteren ve Henry’nin hayatı anlamlandırmaya, derdini aşmasına yardımcı olan Moth; bunu oldukça tuhaf bir şekilde yapsa da evi, hasta anneyi, çocukları ve diğer her şeyi çekip çeviren Dadı Jane olmak üzere kadınlar ve mücadeleleri üzerine kurulu bir öykü *Bülbül Korusu’nun Gizemi*. Erkek figürler ya “kötü adam” ya da “araçsal” niyetle kullanılmış. Ancak belki toplumsal cinsiyet eşitsizliği konusunda eksik okuma yaptığı veyahut henüz kavramı tutarlı biçimde kafasında oturtamamasından olsa gerek, “*Güzel kadınları kurtarıırken bütün kahramanlar böyle mi hissediyordu?*” gibi cümlelere ya da “evin erkeği” konusundaki şu diyaloglara maruz kalmaktan kurtulamıyoruz:

-Ama ben bir oğlan değilim, değil mi?

-Hayır. Ama bu, evin erkeği olmaman için bir neden değil, Hen. Birisinin olması gerek.

Tıpkı, annenin derin depresyonu ve yas duygusunun “kadın nevrozu” tanısıyla tedaviye kalkışılmasına dair ironik bir tavır alamayışında ya da bir mektubun üzerindeki *zarif ve kadınsı* bir elle yazılan adrese dikkat çekerken olduğu gibi. Yazarın kafa karışıklığına “ilk kitap acemiliği” de eklenince, işler biraz daha çetrefilleşiyor. Henry evden çıkarken karanlık basmışken, ormanda epey

yol aldıktan sonra güneşin son ışıklarını göndermesi, arkası dönük “cadı”nın gözlerinde yanan ateşin küçük kızı korkutması, her şeyin nedensizce “aniden” oluşu, akıllı ve sadık Jane Dadı’nın buz gibi bakışları, ilk kez gördükleri Doktor Hardy’ye aşırı ve anlamsız görünen güveni benzeri tuhaf-lıklar, keşke daha özenli bir editörle çalışsaymış duygusu yaratmaktan başka bir şeye yaramıyor. Akıl hastanesinin ve hastaneden kaçış sahnesinin vasat Hollywood filmlerindeki sahnelerden ödünç alınması, başta “kötü” resmedilen karakterlerin romanın sonunda “iyilerden” olduğunu anlaşılması, Henry’ye yardım eden ağabeyin hayaletinin, her şey yoluna girdikten sonra veda edişi de öyle. Ancak bütün bunlar, hikâyenin sürükleyiciliğini ve okurun merak ve heyecanla çözülmesini izlediği gizemi, ilginç biçimde beklendiği kadar zedelemiyor. Çocuk/ergen edebiyatının önemli ve önerilesi yapıtlarına sık sık gönderme yapması da hakkaniyet açısından not edilmeyi hak ediyor. *Define Adası, Peter Pan, Küçük Deniz Kızı, Alice Harikalar Diyarında, Ay Filosu, Gizli Bahçe, Orman Kitabı, Demiryolu Çocukları* ve daha pek çok çocuk edebiyatı klasiğinin yanı sıra Jane Austen’den *Aşk ve Gurur*, John Keats’den *Parlak Yıldız* ve *Bülbüle Övgü* ve Sherlock Holmes öykülerinin adeta resmi-geçit yaptığı hikâye, hedef kitlesi olan 10 yaş üzeri çocukların bu kitapları ve yazarları da merak edip okumasını sağlarsa, ne âlâ.

Kayıp, keder, yas ve suçluluk duygusunun yanı sıra hayal gücünün onarıcı etkisi, düşmek ve yeniden kalkmak, korkuların üzerine gitmek temalarını dilediği kadar güçlü işleyememiş olsa da yazarın dediği gibi; “*Tendeki yaralar yalnızca hikâyenin başlangıcını anlatır. Hiç kimsenin görmediği yaralardan bahsetmek çok daha zor.*” Belki ikinci kitaba...■

(*) *Orman Kitabı*, Rudyard Kipling

Dilin açıklığı ve akıcılığı	★★★★☆
Kurgunun özgünlüğü ve tutarlılığı	★★☆☆☆
Kahramanların işlenişi	★★★★☆
Grafik tasarım ve baskı kalitesi	★★☆☆☆
Redaksiyonun titizliği	★★★★☆

YAŞAM AYRINTIDA GİZLİDİR

İncelikli Şeyler bizi, yaşamın hız ve ağırlığının görünmez kıldığı bu minik ayrıntıları görmeye çağıran cıvı cıvı bir kitap.

Yazan:
Ramazan Güngör

Gündelik yaşamda tekrarlayıp durduğumuz eylemler, alışkanlıklarımız ve tekrar tekrar yürümek zorunda kaldığımız yollar, bulunduğumuz yerde bir derinlik oluşturup yaşamın içinde bize bir yer açar. Bütün bunların bize ödediği bir bedel vardır: Hayata alışkanlıkların penceresinden bakmak, merak ve şaşırabilme yetilerimizin zaman içinde asgari düzeye gerilemesi. Büyük olayların ve gündemlerin gürültü patırtısı arasında, sessiz sedasız işleyen sonsuz sayıdaki ayrıntıya karşı körleşiriz. Oysa özgür bırakılan bir kuşla birlikte kendi özgürlüğümüzün kapısını aralayabilmek, gökyüzünde süzülen balonların içine düşlerimizi yerleştirerek sıradanlığın zincirlerinden kurtulabilmek bu ayrıntıları fark etmekle başlar. “İncelikli şeyler”dir bunlar ve biraz özenli olmayı gerektirirler. Küçük bir ayrıntının peşine takılıp onun

içine yerleşmiş ve de ortaya çıkmak isteyen sonsuz potansiyeli görmek için biraz duraksayıp “yadırgama”yı öğrenmek gerekir. Bizi, etrafımızda olup bitene ve varlıklara belli bir alışkanlık düzeni içinde koşullanmışlıkla bakmaktan kurtarıp yeni bir bakışa açısı kazandırabilmek için yazarlar da sık sık başvurur

“yadırgatma” yöntemine. Olayları toplumsal anlamından sıyrıp doğada oldukları biçimde görmeye başlar, başka bir deyişle yaşama çocuk gibi bakmaya öğreniriz bu sayede.

İncelikli Şeyler bizi, yaşamın hız ve ağırlığının görünmez kıldığı bu minik ayrıntıları görmeye çağıran cıvı cıvı bir kitap. Rengârenk çizimler ve son derece tasarruflu sözcük kullanımıyla ilk bakışta bir çocuk kitabı gibi görünmesine karşın, asıl mesajın yetişkinlere olduğunu söylemek mümkün. Çünkü çocuklar “yadırgama” duygusunu henüz yitirmemiş varlıklardır ve buna ihtiyacı olansa esas itibariyle yetişkinlerdir. Bazen birazcık duraksayıp bir adım geri giderek bakabilmemiz gerekir etrafımızda olan bitene. Belki bu “çocuk” görünümlü “büyük” kitaplar elimizden tutup bizi, gündeliğin bilgi ve alışkanlıklarıyla henüz körleşmemiş olanın düzeyine çıkarabilir. Bunu yaparken biraz şaşkınlık ve acemilik yaşamamız olası ama düşünme kalıplarımızda çatlaklar oluşturan her yeni durum biraz böyle değil midir? Öte yandan kitabın oluşturduğu bu zengin düşünsel içeriğin, çocuk dünyasında ne kadar karşılık bulacağı kuşku. Elbette onların bu renkli resimler ve kısacık cümlelerden yola çıkarak bir düş evreni yaratacaklarını öngörmek mümkün fakat bunun kitabı hazırlayanların düşünce ve hayal evrenine ne kadar yakın olacağı tartışılır. ■

İncelikli Şeyler
Germano Zullo

Resimleyen: Albertine
Türkçeleştiren: Damla Kellecioğlu
Desen Yayınları, 72 sayfa

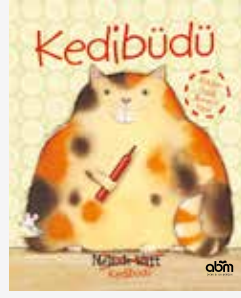
Çizimlerin ifade gücü ★★★★★

Öykünün özgünlüğü ★★★★★

Grafik tasarım ★★★★★

MÉLANIE WATT'IN MUZİP ANLATIMIYLA ÇOK EĞLENCİLİ BİR SERİ SİZLERİ BEKLİYOR!

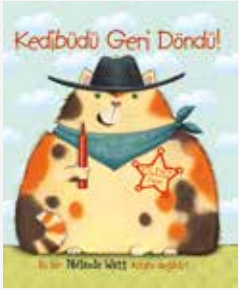
Kedibüdü diğer kitaplardaki kedilerden biraz farklı, çünkü o Mélanie Watt'ın yazdıklarından asla tatmin olmayan bir kitap kahramanı ve muzip planları ile her fırsatta hikâyeye dahil olmaya çalışıyor...

KEDİBÜDÜ

Mélanie Watt, bir fareyle ilgili hikâyeye yazmaya karar veriyor. Ama Mélanie'nin kedisi buna pek izin verecek gibi durmuyor ve kırmızı kalemle sayfayı karalamaya, kendi hikâyesini yazmaya başlıyor.

Kedibüdü ve Mélanie Watt arasındaki bu mücadelenin kazananı acaba kim olacak?

KEDİBÜDÜ GERİ DÖNDÜ!

Kedibüdü ve Mélanie Watt arasındaki yazarlık yarışı tüm hızıyla devam ediyor... Bu sefer hiç şüphe yok ki gösterinin yıldızı Kedibüdü! (Yani en azından onun için öyle.) Ve tabii ki "muhteşem fikirleri" ile Mélanie Watt'a

ihtiyaç duymadan kendi hikâyesini yazmaya hazır! Kırmızı kalemle iş başına geçen Kedibüdü ve Mélanie Watt arasındaki bu çekişmede acaba kazanan taraf kim olacak?

KEDİBÜDÜ'NÜN BAŞYAPITI

Kedibüdü sonunda kendi başyapıtını yazmaya hazır! Yalnız bunun için Mélanie Watt'ın yoluna çıkmaması gerekiyor. Bu yüzden Kedibüdü ona ait her şeyi ortadan kaldırmaya karar veriyor. Ancak çocuk kitabı yazmak

Kedibüdü'nün düşündüğü kadar basit bir iş değil. Bunun çok da farkında olmayan Kedibüdü'ye söz geçirmek kolay olmayacak gibi... Acaba Mélanie Watt, Kedibüdü'yle baş edebilecek mi?

MASALLAR ATLASI

Acaba bir haritaları olsaydı Hansel ve Gretel'in ekmek kırıntılarına ihtiyacı olur muydu? Ya da diğer masal kahramanları bir haritaya sahip olsaydı hayatları bambaşka mı olurdu acaba? Bu soruların cevabını merak

ediyorsan aç bu kitabı! Buradaki haritalarla en sevdiğin karakterlere yol göster ya da bambaşka hikâyeler ve mutlu sonlar yarat onlara!

DİNOZORUN ABECESİ

Çok ama çok uzak geçmişte yaşayan nasıl da gizemli yaratıklardı dinozorlar. Kesin olan bir şey var ki, hepsinin nesli çoktan tükendi. Yaşamın Abecesi serisinin ilk kitabı Dinozorun

Abecesi ile A'dan Z'ye dinozorların dünyasını keşfe hazır mısınız?

İŞTE BENİM ANNEM

Bu kitapta Mutlu'nun annesiyle tanışacağız. Kitapta Mutlu annesiyle ne kadar eğlendiğini anlatıyor. Ama bazen pek eğlenmediği zamanlar da oluyor. Onlardan da bahsetmiş tabii! Mutlu ve annesiyle tanışmaya ne dersiniz?

HER KİTAPTA YENİ BİR SEN

abm
yayınevi

abm
ÇOCUK & İLK GENÇLİK

Beysan Sanayi Sitesi, Birlik Cad. Acar Binası No: 26
Harmidere, Beylikdüzü/İSTANBUL Tel: (0212) 422 18 00 (pbx)
Fax: (0212) 422 18 04 www.abmyayinevi.com.tr / info@bilgiacar.com

@abmyayinevi

@abmyayinlari

Balığın Anlattığı

Şapkadaki Balık, doğadaki her canlının, kendi evinde mutlu olduğunu anlatıyor bize.

Yazan: Ezgi Berk

Çocukluğunda hafta sonları ailesiyle ya da arkadaşlarıyla pikniğe gidenler parmak kaldırsın! Sahi, en son ne zaman pikniğe gittiniz? Şöyle mis gibi bir ilkbahar günü, belki baharın gelişini kutlamak için, güneş içimizi ısıtırken ağaçların gölgesine sığındınız, belki de deniz kenarında aldığınız soluğu. Beni çocukluğumdaki piknik anılarına götürsen Melek Özlem Sezer'in yazdığı, Deniz Üçbaşaran'ın resimlediği *Şapkadaki Balık* adlı kitap.

Evet bildiniz, kitabın hikâyesi, piknik sahnesiyle başlıyor. Çocuklar, anne-baba, büyükbaba hep beraber deniz kıyısına, terk edilmiş bir iskeleye pikniğe giden aileyi görüyoruz ilk sayfada. Denizin uçsuz bucaksız maviliğine havanın ne kadar da sıcak olduğunu anlatırcasına sarılar karışmış. Pikniklerin vazgeçilmezi olan yiyeceklerin altına serilen örtüyü arıyor gözlerim, iskelenin üstünde rastlıyorum. Merak edip bakıyorum hemen ne yiyorlar acaba? Yetişkinler için termosta sıcak

Şapkadaki Balık

Melek Özlem Sezer

Resimleyen: Deniz Üçbaşaran

Redhouse Kidz Yayınları, 36 sayfa

çay, çocuklar için meyve suyu ve elbette bir yaz günü klasiği olan karpuz piknik örtüsünün üstünde. Her şey olması gerektiği gibi. Ama o da ne? Büyükbabanın kafasındaki şapka firar ediyor bir anda! Herkes şaşkın şaşkın şapkanın denize düşüşünü izlerken bir de baba suya atlamasın mı! İşler iyice karışacak şimdi.

Baba, şapkayı bulup

sudan çıkarıyor çıkarmasına ama şapka da denizin içinde bir şey bulmuş, o da küçük kırmızı bir balık. Epey ıslak piknik macerasının ardından denizin armağanı sandıkları kırmızı balıkla beraber eve dönen aileyi birbirinden ilginç günler bekliyor. Balık anlatmaya çalışıyor galiba denize dönmek istediğini, ama duyan mı var? Büyükbaba anlıyor balığın niyetini de çocukların isteğini de. Ama onu dinleyen olmuyor, balıkla beraber yola koyuluyorlar. Neler mi oluyor evde? Mesela bir gece denizin tuzunu özlüyor balık, hooop bütün ev tuz içinde kalıyor. Bir diğer gece denizin yosunlarını özlüyor balık, bu sefer de hoooop bütün evi yosunlar sarıyor! Her gün baştan aşağı ev temizliği yapan aile evdeki küçük kırmızı balığın bu işte bir parmağı olduğunu anlıyor bir süre sonra ve bir karar veriyor. Ne mi yapıyorlar balığa? Merak etmeyin, herkesi mutlu edecek bir çözümleri var.

Şapkadaki Balık, doğadaki her canlının, kendi evinde mutlu olduğunu anlatıyor bize. Küçük kırmızı balığın evi denizin başka bir ayrılmaz parçasını her gece teker teker özlemesi bize doğal ortamda yaşamının önemini hatırlatıyor. Kendimizi bir anda balığın yerine koymuş buluyoruz, onunla beraber eve dönmeye çalışıyoruz. Bence bir sırrı daha var kitabın. Bize, içine düştüğümüz ve kurtulmanın elimizde olmadığı durumlarda ne yapabileceğimize dair çok önemli bir yöntem öneriyor: Özlediğimiz her neyse onu hayal ederek yanımıza çağırmak! Böylece hem kurtulamadığımız hem de bir çözüm bulamadığımız noktada hayal gücümüz yetiştiriyor imdadımıza. ■

Dilin akıcılığı ve açıklığı ★★★★★

Çizimlerin ifade gücü ★★★★★

Öykünün özgünlüğü ★★★★★

Grafik tasarım ve baskı kalitesi ★★★★★

KÜÇÜK ASTRONOMLAR

Bir çocuğun kalbinde arayın evreni.

Onun sonsuz merakı, her şeyi keşfetmeye yetecektir.

"Küçük Astronomlar'ın gökbilimi sevgisi herkesi
peşinden sürükleyecek türden.

Eren'in doğum gününde ailesi tarafından hediye edilen
kırmızı teleskopu onu ve arkadaşlarını sonsuz evren yolculuğuna çıkaracaktır.

İlk yıldızlardan, galaksilere, nebulalardan karadetiklere kadar
var olan ne varsa merak ediyorsan sen de bu
serüvene katılabilir ve Küçük Astronom olabilirsin.

Ama hazırlıklı olmalısın.

Bu yolculuk evren genişledikçe devam edecek, hiç bitmeyecek...

Astronom matematikçi ve eğitimci Nurdan Bağrıaçık, kitapların sayfalarından
gökyüzüne uzanan sonsuz bir bilim hareketi başlatıyor.

Anne-baba-çocuk tüm okurları da bu bilim hareketine davet ediyor.

Yeti kocaman, kuş minik!

Yazan: Sima Özkan

Mini mini bir kuş girmişti o küçücük dünyasına
ve arkadaşı olmuştu... Büyümüştü dünya!

Şu koca, kalabalık dünyada yalnızlık çekenleri gör-
dükçe, Koca Ayak Yeti'nin varlığına da inanıyo-
rum. Loch Ness Canavarı'na da... Kendilerini hiç-
bir canlı türüne ait hissetmeyenler onlar olabilir
mi acaba? Siz de onların varlığına inanıyorsanız,
ormanın en büyük, en tüylü, en ürkütücü sakini
Yeti'nin dünyasına hoş geldiniz.

Yeti çok ama çok yalnız bir... Yeti'ydi. Ta ki bir gün
minik, kırmızı bir kuş, kanadında bavulu, haritası,
fotoğrafları ve neşe dolu Cik! Cik!'leriyle Yeti'nin
kafasına "TAAK!" diye düşene kadar. Kışı geçire-
ceği tropik adaya gitmek için kanatlanmış ama
yolu Yeti'nin ormanına düşmüştür.

Yeti'den çok korkan ve onunla hiç konuşmayan
ormanın diğer sakinleri, ertesi sabah şaşkırtıcı bir
manzarayla karşılaşır. Yeti, minik kuşla oyunlar

oynuyor, kahkahalarla
gülüyor ve çok eğleni-
yordur. Yeti'nin belki
de zannettikleri kadar
korkunç olmadığını
düşünür diğer hayvan-
lar. Kendilerini tuta-
mayıp Yeti ile Minik
Kuş'un etrafına top-
lanıp şarkılarına eşlik
ederler.

Ne var ki Yeti'nin yaşa-
dığı orman, minik kuş
için dayanamayacağı
kadar soğuktur. Onun

sıcak yerlere uçması gerekir. Birbirlerinden ayrılmak
istemeler de Yeti, arkadaşının iyiliği için onu bu
yolculuğa hazırlar ve birbirlerine veda ederler. An-
cak Yeti kendini hiç bu kadar yalnız hissetmemiştir.
Gelin görün ki bir sonraki sayfada, kitabın başında
Yeti'nin yanına yaklaşmaya cesaret edemeyen ayı-
lar, rakunlar, tilkiler ve diğer tüm orman canlıları
Yeti'yle dost olmaya karar verirler. Yeti'nin artık bir
orman dolusu arkadaşı vardır. Yalnız günleri, minik
bir arkadaşın varlığıyla son bulmuştur. Üstelik minik
arkadaşı her göç mevsiminde Yeti'yi görmeye gele-
rek dostluğun ne büyük fedakârlıklar gerektirdiğini
göstermiştir.

Nadia Shireen'in yazıp resimlediği *Yeti ile Minik
Kuş*, en korkunç canavarların bile arkadaşlara ihtiyaç
duyduğunu, en iyi arkadaşların hiç beklenmedik yer-
lerde karşımıza çıkabileceğini, arkadaşlıklarımız tüm
hayatımızı değiştirebileceğini anlatan yürek ısıtan
bir hikâye. Arkadaşlarımızı dış görünüşlerine göre
de seçmemeliyiz tabii. Kocaman ayakları ve her yeri
tüylü de olabilir. Önce onu yakından tanımalı, kah-
kahalarını yakından duymalıyız. Az kelimeyle, anla-
tının büyük bir kısmını göğüsleyen basit çizimler de
pek çok renk geçişini ve şekli barındırıyor. Çizimler
de başka bir dünya.■

Yeti ile Minik Kuş

Nadia Shireen

Türkçeleştiren: Melike Hendek
Pearson, 32 sayfa

Çizimlerin ifade gücü ★★★★★

Öykünün özgünlüğü ★★★★★☆

Grafik tasarım ★★★★★

Hedef kitleye uygunluk ★★★★★

Baskı kalitesi ★★★★★

Her Güne Bir Kitap

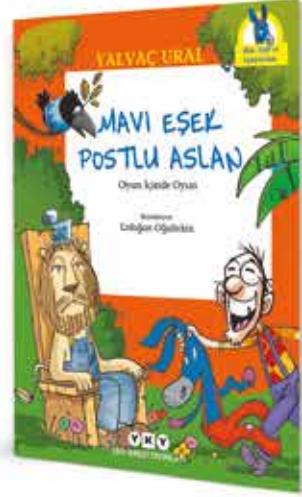
Bu orman, başka orman!

Mavi Eşek ve Kral Aslan, bir kitabın sayfalarının arasına sıkışıp kalmıştı. Bu yüzden Yazar'la ve Çizer'le tartışıp duruyorlar, kendi öykülerinin yazarı olmak istiyorlardı. Bu tartışmalardan sıkılan Mavi Eşek bavulunu toplayıp Afrika'ya gidince ortalık iyice karıştı!

Çocuk yazınının üretken kalemi Yalvaç Ural,
Ormançiller'in renkli dünyasında...

Yalvaç Ural

Resimleyen: Erdoğan Oğultekin

**Dünyanın Yedi Harikasından Biri...
Acaba hangisi?**

Mirke Kardeşler Zubi ve Lopi Hopalupa *Görülmesi Gereken 100 Yer* kitabından rastgele bir sayfa açarak yeni maceraları için bir yer belirlerler. Nereye mi gidecekler? Çin Seddi'ne... Neyle mi? Balonla uçarak... Acaba bu maceralarında neler görecekler?

Arif Düzgün Akbayır

Resimleyen: Betül Akzambaklar

**Hiç bu kadar güzel bir şey
görmüş müydün?**

Frenki kendine güvenen, ne isterse yapabileceğine inanan cesur bir porsuktur. Öyle heveslidir ki, arkadaşı Hop Güm'den ona uçmayı öğretmesini bile ister. Frenki her şeyin ve herkesin içindeki güzelliği görebilen iyi niyetli, gözü pek bir porsuk. Üstelik işler yolunda gitmediğinde ona destek olacak Hop Güm ve Karl Gustav gibi arkadaşları da var!

Heinz Janisch

Resimleyen: Helga Bansch
Çeviren: Gaye Yeşim Sezer

“Türkiye’nin ilkleri başaran kadınları”

Yazan: Olcay Mağden Ünal

Kitap bende, çocuğun ilgisini çekip ona bu isimleri tanıtmaktan çok, öğretmenler bu kadınları ve başarılarını çocuklara öğretsinler diye çalışılmış bir eser izlenimi yarattı...

Kim Demiş ki Ben Yapamam?
Kolektif
Köstebek Yayınevi, 88 sayfa

Gerek okul yaşantımda gerek çok da fazla basamaklı olmayan kariyerimde en büyük darbeleri bizzat hemcinslerimden, kadınlardan aldığımı göz önünde bulundurduğumda, bu ülkedeki kadın dayanışması mavalına da başka birçok meseleye olduğu gibi karnım tok. Bütün ülke, arada sırada bir araya gelip “Vay efendim biz kadınlar şöyle güçlüyüz böyle birbirimize destek oluruz,” deyip birbirlerinin mezarını kazmak için sıraya giren kadınlardan oluşuyor, o yüzden mart ayı geldiğinde mor sümbüllerle sırt sıvazlamaya da gerek yok kanımca. Bir kadının gücü, geride bıraktığı başarıları, elinden gelenler, eteğindeki taşlar genelde sürmeli penceresine kurulmuş kısık gözler ve haset perdesini bir hışımla çeken bakışlarla karşılaşıyor, ne yazık ki. Oysa ne kadar büyük ustalar, ne önemli sporcularımız var, hem de cumhuriyet

altınlarını dopinge yatırmadan, bileğinin hakkıyla, alnının teriyle çalışıp kazanan. Çoğumuzun bugün seslendirmeye çekindiğimizi yıllar önce haykıran ne muhteşem kadınlar var. Bıkmadan usanmadan onlardan bahsetmeli, çocuklarımıza onların eşsiz hikâyelerini anlatmalıyız. Belki bu şekilde yükselen hemcinslerini çelme takıp düşürmek yerine, ellerinden tutup onların peşi sıra gitmek isteyen kızlar yetiştiririz; belki böylece karşı cinsten akıl almaktan gücenmeyen oğlanlar büyütürüz. Belki, o da ancak bininci kez onların hayatlarından bahsettikten sonra, şu ya da bunu başaran kadınlar diye kitaplar yapma zahmetine girmemize gerek kalmaz da tarihi değiştiren insanlar diye attığımız başlıkların içine tüm kadınlığımızı da alır gireriz. Kim bilir, belki yüz asır sonra bunu da başarırız.

Kim Demiş ki Ben Yapamam? sloganından da anlaşılacağı gibi “Türkiye’nin ilkleri başaran kadınlarından” bahsediyor. Yaşayan ya da yitirdiğimiz yazar, ressam, çevirmen, tenisçi, doktor, aktris ve daha nice, ünlü isimlerin kalemlerinden okura anlatılırken, bu muhteşem kadınların beş farklı çizerin tasarımıyla ortaya çıkan tam sayfa çizimleri de onlara eşlik ediyor.

Pekâlâ, fikir çok güzel, içerik dopdolu. Kitapta öyküleri yer alan kadınlar da o öyküleri yazanlar da harika isimler, şimdi burada hepsini tek tek yazmaya gerek yok, kitabın arka kapak metninde her biri yer alıyor ve buna da ulaşmak çok zor değil. Ancak gel gelelim

kitap bana bir ders kitabını hatırlattı, bunda seçilen ebatla birlikte tasarımın ve de font/punto tercihinin de payı var elbette. Çocuğun ilgisini çekip, ona bu isimleri tanıtmaktan çok öğretmenler, bu kadınları ve de başarılarını çocuklara öğretsinler diye çalışmış bir kitap izlenimi yarattı bende. Dolayısıyla niyetteki samimiyet ortaya çıkan eserde yansımaları bulamamış ne yazık ki. Bu aşamada konuya öğretmen tarafından değil her zaman olduğu gibi çocuk gözünden bakmayı daha doğru buluyorum. Bununla birlikte bu dev isimlerin hayatlarını ve başarılarını tek bir sayfaya sığdırmak elbette çok zor ve hatta neredeyse imkânsız olduğundan bazı öyküler diğerlerinin yanında güçsüz kalıyor, kimindeyse kopukluklar baş gösteriyor. Yine de bu isimlerin dünyasını öykü/özgeçmişleri kaleme alanların kendi üsluplarından dinleyip hayal etmek insanın zihninde çok hoş bir manzara yaratıyor. Böylece Türkiye'nin farklı bölgelerinden bir dolu kadının karşısına çıkan onca güçlüğe rağmen ne büyük işler başardığını, öncü olmanın yükünü omuzlarında nasıl da gururla taşıdıklarını ve ünlerinin coğrafyamızı aşır dünyanın dört bir tarafına ne büyük bir hızla yayıldığını çok sesli bir korodan dinliyormuş gibi bir keyifle izleyebiliyoruz.

Değinilmesi gereken bir diğer önemli konu da etiket fiyatı! Evet, bir yayınevinin hayır kurumu değil bir ticarethane olduğu şüphe götürmez bir gerçektir, ancak öyle kitaplar olur ki maksadın kutsiyeti kâr amacının önüne geçer. Eğer esas gayemiz bu muhterem ve muhteşem kadınları çocuklarımıza tanıtır, onlara bu vesileyle yol göstermekse 26 lira bunun için fazla bir rakam. Özellikle de tasarım yönü bu kadar zayıf bir kitap düşünüldüğünde.

Son olarak bu öykü/özgeçmişleri kaleme alanlar da kısaca tanıtılsaydı fena olmazdı kanaatindeyim. En nihayetinde onlar da değerli isimler, kitabı okuyanların onların da ne işler başardıklarını/başarmakta olduklarını bilmeye hakkı var. Yoksa bu isimler bir çocuk için herhangi bir şey ifade etmeyebilir, bu da çok normaldir.■

Dilin akıcılığı ve açıklığı ★★★★★☆☆

Bilgilerin çağdaşlığı ve bilimselliği ★★★★★☆☆

Konunun işlenişi ★★★★★☆☆

Çizimlerin ifade gücü ★★★★★☆☆

Grafik tasarım ve baskı kalitesi ★★☆☆☆☆

ORMANIN SESİNE KULAK VERİN!

*Usta yazar Hamdullah Köseoğlu'nun
doğa ve insan ilişkisini ele aldığı
yeni romanı!*

*Doğa katliamına
kayıtsız
kalmayan bir
grup çocuğun
umut verici
dayanışma
öyküsünü
anlatan
**Ormanın
Sakladıkları**
düş ile
gerçeğin iç
içe geçtiği
olağandışı
bir dünya
yaratıyor!*

tudem

www.tudem.com

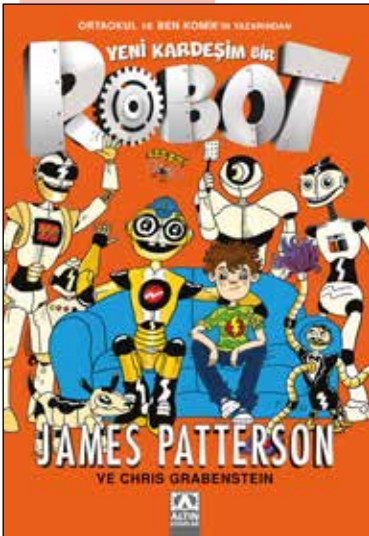
f t i o tudem yayınevi grubu

Robottan abi olur mu?

Yazan: Emel Altay

E, insani özelliklere sahip, bazen dalıp giden bazen neşesini dizginleyemeyen, çok sıra dışı bir robot. Cem Yılmaz'ın meşhur esprisinin biraz modifiye edilmiş hâlini tekrarlırsak; robot da olsa insan insandır.

Yeni Kardeşim Bir Robot
James Patterson - Chris Grabenstein
Resimleyen: Juliana Neufeld
Türkçeleştiren: Burcu Bingöl
Altın Kitaplar, 328 sayfa

Sammy normal bir çocuk. Ama ailesi bir âlem. Ev ahalisi manga çizeri bir baba, robot uzmanı dâhi bir anne ve bir sürü acayip robottan oluşuyor. Tabii bir de dünya tatlısı kız kardeşi Maddie... Günün birinde annesi, Sammy'e bir kardeş daha yapmaya karar veriyor. Fakat bu kez kardeş bir robot! Robokardeş E'nin hayatına girmesiyle Sammy'i okulda çok hareketli günler bekliyor. Kitabın dilini tekrarlırsak; merak etmeyin her şeyi anlatacağız.

SAMMY VE ROBOT DOSTLARI SİLPARLAT, KAPGETİR, DİNGALİNG...

Sammy herkes gibi normal olmak isteyen, hadi belki biraz da okulun popüler çocuklarına özenen sıradan bir çocuk. Mümkün olduğunca sınıfındaki zorba çocuğun radarından kaçmaya çalışan Sammy, okuldaki vaktini genelde en yakın ikinci arkadaşı Trip ile geçiriyor. Ama dâhi-deli biliminsanı annesinin onun için farklı planları var. Annesi robot yapımı alanında uzmanlaşmış biri ve bu uzmanlığını ev hayatına da taşımaya bayılıyor. Evde temizlik, yemek, bahçe bakımı gibi tüm işleri robotlar yapıyor. Hatta evin köpeği bile bir robot! Silparlat, Kahvaltıcı, Ağır Abi, Dingaling, Kapgetir, Saman Tohumu... 13 yaşında bir ergenin duygu dünyasını test eden Brittney 13 ve dört yaşındaki bir çocuk gibi düşünen Robot Dört ise evin diğer sakinleri... Ne şahane bir ev değil mi? Aslında Sammy'nin de pek bir şikâyeti yoktu, ta ki bir sabah

Robot E ile sınıf arkadaşı olacağı açıklanana kadar. Artık her sabah kendisinin abisi olduğunu iddia eden, geveze, çokbilmiş E ile okula gitmek zorunda. Maceramız bu noktada başlıyor ve arada karakterleri tanıtmak için mola vererek ilerliyor. Hikâyeleri destekleyen, bazen de kendi başına bir espri ya da bilgi sunan çizimlerle gayet akıcı, keyifle okunan bir kurgu oluşturulmuş.

OKULUN EN POPÜLER ROBOT ÖĞRENCİSİ

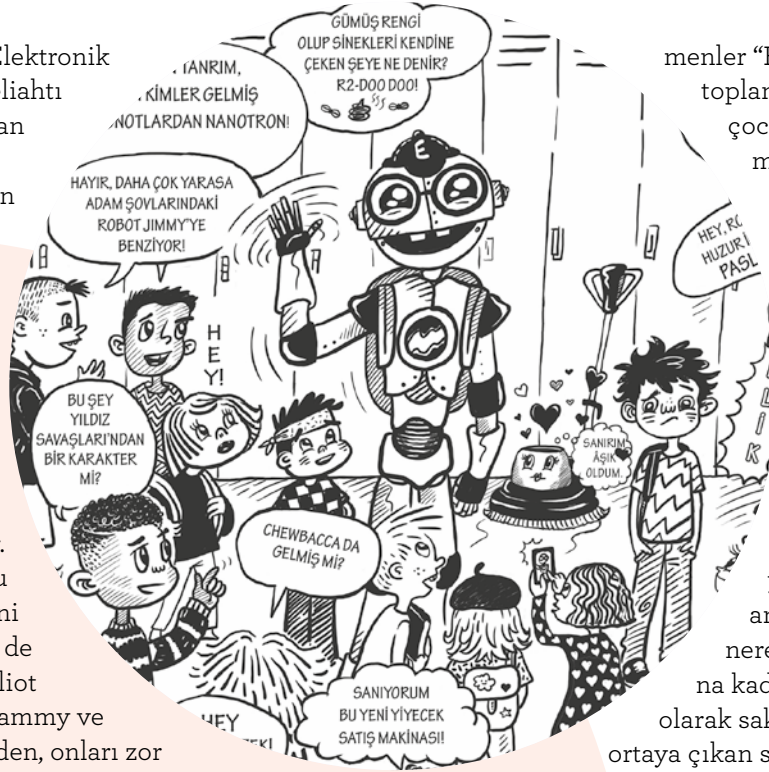
Hikâye, E ve Sammy arasındaki çatışmayla kurulduktan sonra, aradaki bağ sevgiye dönüştükçe biz de kendimizi bir dedektiflik olayının içerisinde buluyoruz. Sammy, kız kardeşi Maddie ve Trip'in yanı sıra robot dostlarının da yardımını alarak sorunu çözmeye çalışıyor. Burada hikâyenin içinde özel bir yeri olan kız kardeşe, hikâyenin sürprizini kaçırmadan kısaca değinebiliriz; Maddie ne yazık ki çok nadir bir bağışıklık sistemi hastalığından mustarip, bu nedenle evden dışarı çıkamıyor ama o kadar neşeli ve parlak zekalı bir çocuk ki Sammy çoğu zaman keşke onu gibi olsam diye iç geçiriyor. Sammy, E'ye Error ismini yakıştırsa da annesi ve

babasının önerileri Elektronik Beyin, Einstein'ın Velihtı gibi zekâyı vurgulayan isimler. Haklılar da çünkü E yaratılmış en zeki robot. Okulda-ki ilk günü küçük çaplı bir faciayla sonuçlansa da kısa zamanda ortama hemen adaptasyon sağlayıp okulun en popüler çocuğu, pardon robot öğrencisi olmayı başarıyor. Sammy ve Trip de bu popülerlikten nasibini alıyor elbette. Ah bir de baş belası Cooper Elliot da olmasa. Cooper Sammy ve Trip'le sürekli alay eden, onları zor

durumda bırakan bir zorba. Neyse ki E dev cüssesi ve ışınlara çıkardığını söylediği buz mavisi gözleriyle onu deli gibi korkuttuğu için biraz rahatlar. Ama bir gün E ortadan kayboluyor. İşte dedektiflik macerası da bu noktadan sonra başlıyor. Burada hikâyenin başından beri Sammy'nin fark ettiği, onları sürekli takip eden siyah cip detayı güzel düşünülmüş; hikâyedeki merak unsurunu hep canlı tutuyor.

E'NİN İCADININ ARDINDAKİ SIR...

E'ye ilk zamanlar Error dese de sonra bu düşüncesinden vazgeçen ve onun icat edilmiş en şahane robot olduğunu kabul eden Sammy'nin aksine okuldakiler, özellikle Cooper, E'ye türlü türlü isim takıyorlar: Robogerzek, Robokardeş, Kardeşbot... Cooper zorba olmasına rağmen isim takma konusunda gayet yaratıcı bir çocuk aslında. Sammy'e taktığı isim Şapsigerzi mesela. İlk gün okulda tüm bu isimlerle dalga geçilen E, Sammy'nin annesinin güncellemelerinden sonra çok zeki, eğlenceli fıkralar anlatan, şakalar yapan, akrobatik şovlarla çocukları eğlendiren şahane bir robota dönüşüyor. Robotlara özgü konuşma tarzını bırakıp, "rahat ol dostum" gibi yaşatlarının jargonunu da kapan E, yardımseverliğiyle de okuldaki hademeden öğretmenlere herkesin kalbini kazanıyor. Öyle ki E ortadan kaybolduğunda öğret-

menler "E gibi olun" adında bir toplantı bile düzenliyorlar çocuklar için. E'nin böyle mükemmel yaratılmasının çok gizli bir sebebi var. Sammy, annesinin onun arkadaş bulamayacak kadar garip bir çocuk olduğunu düşünüp okulda yalnız kalmaması için E'yi icat ettiğini sansa da aslında konunun onunla ilgisi dahi yok. E'nin yaratılma amacının ne olduğu da neredeyse kitabın sonuna kadar bir merak unsuru olarak saklı tutuluyor. Sonunda ortaya çıkan sebepse gerçekten çok

anlamlı. Ama onu keşfetmeyi kitabı okuyanlara bırakalım. E, gerçekten de insani özelliklere sahip, bazen dalıp giden, bazen neşesini dizginleyemeyen, çok sıra dışı bir robot. Cem Yılmaz'ın meşhur esprisinin biraz modifiye edilmiş hâlini tekrarlırsak; robot da olsa insan insandır.

KAPAK VE İÇ SAYFALARDAKİ ÇİZİMLER ÇOK İLGİ ÇEKİCİ

Yeni Kardeşim Bir Robot, çocuk kitaplarının en popüler yazarlarından, *Ortaokul* ve *Ben Komik* adlı kitaplarıyla tanıdığımız James Patterson ve Chris Grabenstein tarafından yazılmış. Kendi başına bir özgünlüğü de olan ve kitabı oldukça renklendiren çizimleri ise Juliana Neufeld yapmış. Altın Kitaplar tarafından basıma hazırlanan kitabın kapak ve sayfa tasarımı gayet hoş, içerik gibi renkli. Sadece redaksiyon ve çeviri konusunda bazı sıkıntılar göze çarpıyor. Sanki bu noktada biraz daha özenilse, kulağa garip gelen cümlelere bir kez daha bakılsa bu eğlenceli kitabın hakkı daha çok verilirmiş gibi. ■

Dilin açıklığı ve akıcılığı	★★★★☆
Kurgunun özgünlüğü ve tutarlılığı	★★★★☆
Çizimlerin ifade gücü	★★★★★
Kapak tasarımı ve baskı kalitesi	★★★★☆
Redaksiyonun titizliği	★★★★☆

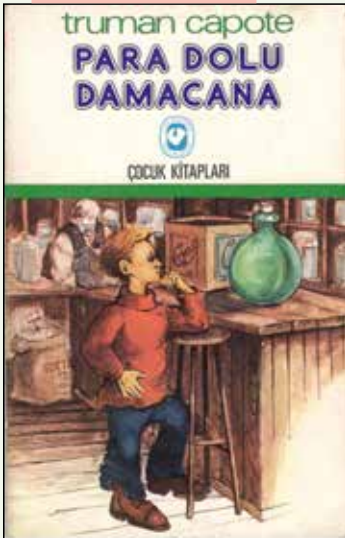
Para Dolu Damacana

“Resimleyen: Mustafa Delioğlu”

Yazan: Doğan Gündüz

Yaşar Kemal, Yusuf Atılgan, Panait Istrati, Gorki, Rıfat Ilgaz, Behrengi, Bekir Yıldız, Talip Apaydın, Halikarnas Balıkcısı, Ayla Çınaroğlu, Aytül Akal, Bilgin Adalı, Süleyman Bulut, Müge İplikçi, Hidayet Karakuş ve daha nice yazar. Bu kişilerin yazar olmalarının dışında bir ortak özelliği daha var: Bazı kitaplarının illüstrasyonlarının Mustafa Delioğlu (d. 1946) tarafından yapılmış olması. Mustafa Bey, 1976 yılında çıkan Para Dolu Damacana’dan bugüne durmaksızın çocukların dünyasını renklendiriyor. Resimlediği ilk çocuk kitabı üzerine söyleşmek için 9 Mart 2018 tarihinde atölyesinde buluştuk.

Para Dolu Damacana
Truman Capote
Türkçeleştiren: Mehmet Fuat
Resimleyen: Mustafa Delioğlu
Cem Yayınevi Çocuk Dizisi, 62 sayfa

Doğan Gündüz: *Para Dolu Damacana’nın illüstrasyonlarını, bugün adını çokça duyduğumuz birçok yazar ve çizerin henüz dünyada olmadığı yıllarda çizmişsiniz.*

Mustafa Delioğlu: Hey gidi günler! Bu benim resimlediğim ilk kitap. Truman Capote’un hikâyesi çok hoşuma gitmişti: İki kardeş vardır, Elmatohumu ile kız kardeşi. Bir kasabada yaşarlar. Oranın bakkalı reklam amaçlı para dolu damacana koyar tezgâha. İçinde ne kadar para olduğunu en yakın kim tahmin ederse damacanayı kazanacaktır. Elmatohumu da çok zeki bir çocuk, günlerce bakkala gidiyor geliyor. Her gelişinde de gözleriyle sayıyor damacandaki parayı.

DG: Doğru. Bir eski zaman dükkânı var, sahibi Marshall. Karşı sokağında ilgi çekici yenilikleri olan rakip bir dükkân açılınca işleri kötüleşiyor. Arkadaşı Hamurabi kötü gidişatı durdurmak için ona bir çözüm buluyor: Boş bir damacanayı ağzına kadar bozuk para ile dolduracaklardır. Dükkândan yirmi beş sentlik alışveriş yapan herkes damacandaki paranın miktarını tahmin etme hakkına sahip olacaktır. Yılbaşı geldiğinde müşterilerin önünde paranın miktarı açıklanacak en yakın tahmini yapan da paraları kazanacaktır.

MD: Bu çocuk tamamını sayıyor hatırladığım kadarıyla.

DG: Evet evet, yaptığı sıra dışı bir şey. Sadece bakarak içinde ne kadar para olduğunu kuruşu kuruşuna biliyor ve damacanayı kazanıyor.

MD: Güzel bir hikâye. (Kitabı karıştırarak). Ama uzunca bir hikâyeymiş. İçinde renkli resimler de var.

DG: Evet, sizin resimleriniz.

MD: Kırk iki yıl önce yapmışım bu resimleri. Resim dediğin, sanat dediğin, yazı çizdi dediğin şey yolunda yürüdükçe gelişir. Mesela bugün bu kitapta-ki resimlere bakıyorum, sağlam desenler aslında. O zamanlar hazır tramplar vardı, onları kesip yapıştırmışım. Benim illüstrasyonlarımda figürlerim yere sağlam basar, ama bakıyorum bunda ufak tefek bazı kayganlıklar görüyorum. Tabii oradan buraya çok yol yürüdüm. Gene de o gün için başarılı işler bunlar.

DG: Bu kitabı basıma Erdal Öz hazırlamış.

MD: Erdal Öz'ü ben önce kitaplarından tanıdım; *Yaralısın* (1971) ve *Kanayan* (1973). O bu kitaplarla ünlenmişti. 12 Mart'tan (1971) sonra hararetli bir dönemdi. Sol kitaplar, romanlar, şiirler öne çıkmıştı. Hepimiz heyecanlıydık. Nasıl olduğunu hatırlamıyorum ama Erdal Öz beni çağırdı. Cem Yayınevinde Çocuk Kitapları dizisini yönetiyordu. Gittim, tanıştım, çok da mutlu oldum tabii ki.

DG: Arkadaş Kitaplar olarak da adlandırılan bu dizinin ilk kitabı Nazım Hikmet'in *Sevdalı Bulut*'u, 1975'te yayımlanmış. O yıl bu diziden toplam 32 kitap çıkmış. Bravo doğrusu. Peki, siz önceden Erdal Öz ile tanışmıyordunuz. Aklına nasıl gelmiş olabilirsiniz?

MD: Ben 1968'de bir reklam ajansında çizgi film fonu boyuyordum. İlk öyle başladım. O yıl Türkan Şoray'ın "Abbase Sultan" filmi vardı, jeneriği boyunca bir Bağdat görüntüsü geçer, onu renkli çalıştım. Grafik işleri, illüstrasyonlar öyle devam ettim. Bir ara Oluş Kitabevi'ne iki kapak yapmıştım. Biri 1974 yılında çıkan Ostrovski'nin *Fırtınayla Gelenler* kitabıydı. Bu kitabın kapağıyla müthiş bir ün yaptım. Muh-temelen Erdal Öz de beni oradan tanımıştır. *Para*

Dolu Damaca'nın kapağının da çok özel olmasını istemiştım. (Kapağa bakarak) Acaba Elmatohumu'nun ayaklarını niye bu kadar büyüğü çizmişim?

DG: Kitapta Elmatohumu'nun "bir çift kocaman erkek potini" giydiği yazıyor, metne sadık kalmışsınız. Peki, kitaptaki Amerikan yaşantısından kesitler sunan illüstrasyonları nasıl çizdiniz?

MD: Bunlar benim özgün çizimlerim. Ama yararlandığım dokümanlar olabilir. Mesela bu hikâye Amerika'da geçtiği için o döneme ait illüstrasyonlara bakmış olabi-

lim. Bu ağaç örneğin orada yetişen bir ağaç türü, onu çizerken bir illüstrasyondan esinlendiğimi hatırlıyorum. Bu hikâyeyi çok sevmiştim, çıkan kitabın resimleri de beni tatmin etmişti. Erdal Öz yaptığı kitapların içine böyle renkli föyler atardı, bazı kitaplar saman kâğıt olur, onların içine de beyaz kâğıtla renkli föy atardı.

DG: Siyah beyazların ardından renkli resimlerle karşılaşınca okuyucu sevinliyordur.

MD: O dönem itibarıyla hiç görmemiş ki.

DG: 1970'li yılların ortasındaki çocuk kitapları fur- yasında çocuk kitapları resimleyen birçok ressam ismine rastlıyoruz. Ama sonra çoğu kayboluyor. Siz buradasınız hâlâ, bunun sırrı nedir?

MD: Benim yüzyıllık projem var ayrıca (Gülüyor). Şimdi tabii şüphesiz işini iyi yapmaya çalışmak, ciddiye almak, işine sarılmak, yorulmadan sürekli kendini tazeleyerek ilerlemek, sonra çalıştığın insanları incitmeden, işini asla geciktirmeden yapmak, işini sevmek çok önemli. Hâlâ yoğun bir şekilde çalışıyorum.

DG: Bugüne dek toplam kaç tane kitaba illüstrasyon yapmışsınızdır?

MD: Net bir rakam olmasa da iki bin adete yakındır. Yani boşa çiğnemedik yalan dünyayı (Gülüyor). ■

ÖDÜLLÜ BULMACA!

Bulmacamızı tamamlayıp alttaki harf dizisini doldurduğunuzda, aradığımız anahtar kelimelere ulaşacaksınız. Çözümü bulan ve **iyikitap@tudem.com** adresine **25 Mayıs 2018** tarihine kadar gönderenler arasında yapacağımız çekiliş sonucuna göre, kazanan bir okurumuza Tudem Kitabevlerinde istediği şekilde kullanabileceği 100 TL. değerinde hediye çeki armağan edeceğiz. İyi eğlenceler!

SOLDAN SAĞA

- 1 Geleneksel Japon şiir türü.
- 2 *Molly, ve Milyonlarca Yıldız*
- 3 Geçtiğimiz ay kaybettiğimiz İkinci Yeni akımından şair, yazar, çevirmen.
- 4 Kağıtta istenen bölgenin kabartılması için yapılan baskı tekniği.
- 5 13 Mayıs'ta kutlanan bayram.
- 6 Fusun Çetinel'in son kitabı.
- 7 *Dedemin Bakkalı* ile bilinen yazarın soyadı.
- 8 2018 Hans Christian Andersen Ödülü adayı çizimiz.

YUKARIDAN AŞAĞI

- 9 Suyu sevmeyen resimli kitap kahramanı.
- 10 *Her Güne Bir*
- 11 İpek Ongun'un anılar kitabı.
- 12 İllüstrasyon yapan kişi.
- 13 *Binbir Gece Masalları*'nın acımasız karakteri: Şehriyar
- 14 Ayşe Kulin'in yazıp Müjdat Gezen'in resimlediği kitap: *Masalları*
- 15 Selen Somer'in kaleme aldığı serinin kahramanı.
- 16 Tüyap Kitap Fuarı'nın Nisan ayında düzenlendiği şehir.
- 17 2017 yılında yurt dışına telif hakları en çok satılan yazarımız.
- 18 "İkiz Gezinler" serisinin yazarı.

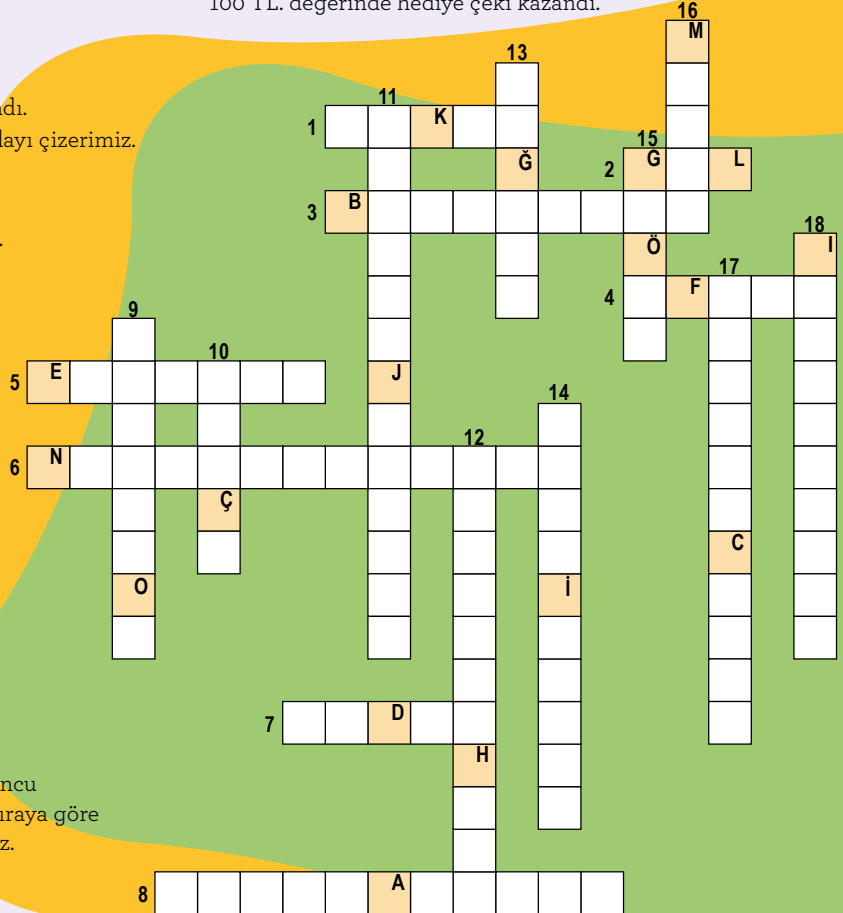
Açıklama: Bulmaca tamamlandığında, turuncu renk zemin içinde kalan harfleri, alfabetik sıraya göre dizdiğinizde aradığımız yanıtı ulaşacaksınız.

ÇÖZÜM

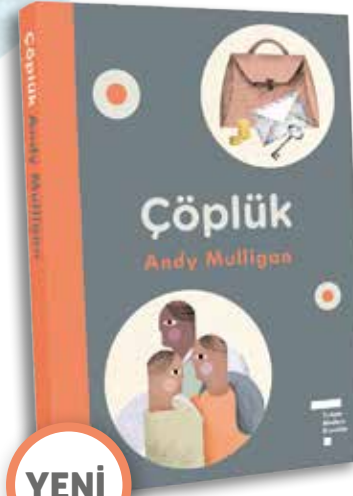
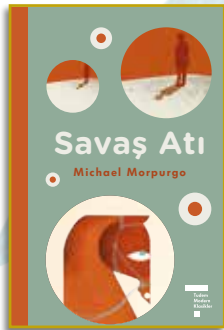
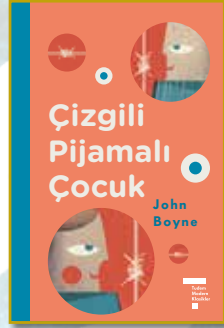
A	B	C	Ç	D	E	F	G	Ğ	H	I	İ	J	K	L	M	N	O	Ö

Geçtiğimiz haftanın çözümü ve kazananı:

İyi Kitap'ın geçen sayısında yayımladığımız bulmacayı tamamlayan okurlarımız, **"YİRMİ ÜÇ NISAN KUTLU OLSUN"** çözümüne ulaştılar. Doğru yanıtı bulan okuyucularımız arasında yaptığımız çekilişte ise Ankara'dan Sayın Yusuf Özbey, Tudem Kitabevlerinde kullanmak üzere 100 TL. değerinde hediye çeki kazandı.

Tudem
Modern
Klasikler

YENİ

YENİ

En çok okunan
Tudem kitapları bu
özel koleksiyonda
bir arada!

www.tudem.com
f t i o tudemyayin grubu

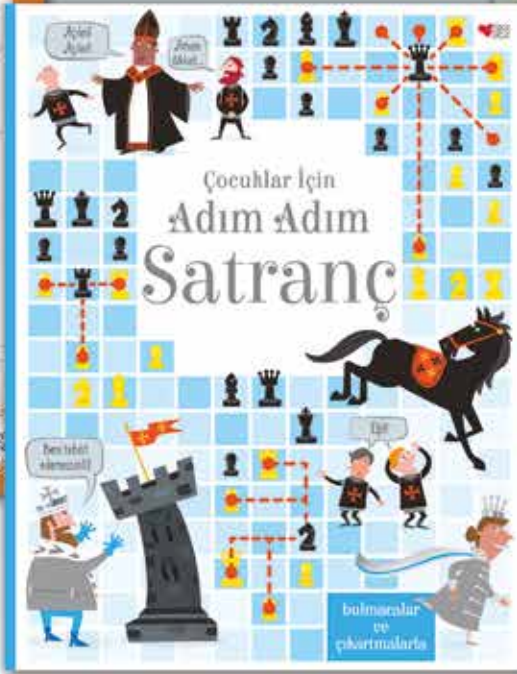
tudem

On dört yaşındaki Enrico, yaz tatili boyunca her sabah vadide yaşayan büyükbabası Luigi'nin ziyaretine gider. Zeytin ağaçlarıyla çevrili, aydınlık ve neşeli köylerinde, her şey her zaman nasılsa öyledir. O ağustos gününe dek her gün...

Yazar Rindert Kromhout ve çizer Annemarie van Haeringen, küçük bir İtalyan köyünde yaşanan yıkıcı depremi anlatırken, hayatın ne kadar öngörülmez ve üzücü olabileceğine odaklanmak yerine, hayatta kalmak ve yaşamak için sevgiye ve hikâyelere duyduğumuz ihtiyacın altını çiziyor.

O Ağustos Günü, kısa ama çok katmanlı, yürekleri ısıtan bir öykü.

Satranç oynamak ve oyun bilginizi geliştirmek için faydalı bilgiler ve ipuçları içeren, eğlenceli ve zekâ geliştirici alıştırmalarla dolu bir kitap: **Çocuklar İçin Adım Adım Satranç!**

Kitaptaki bazı alıştırmalar çıkartmalarla cevaplanıyor ve tüm cevaplar kitabın sonundaki çözümler bölümünde yer alıyor. Basit alıştırmalar taşların nasıl hareket edeceğini öğretirken, daha zorlu alıştırmalar taktikler ve mat etmek hakkında bilgi veriyor.

Bu kitapla satrancın temellerini öğrenecek ve bu oyunu daha iyi anlayacaksınız!

Başka Dünyadan Gelen Kız, dokuz yaşındaki Adam ve Thomas'ın İkinci Dünya Savaşı sırasında, bir ormanda saklanarak hayatta kalmalarının akıllardan kolay kolay çıkmayacak hikâyesi.

Ödüllü yazar Aharon Appelfeld, kendi deneyiminden ilhamla yazdığı bu hikâyede insanlığın evrensel konularını, sevgiyi, cesareti ve arkadaşlığı sakın ve hassas bir tonla ele alıyor.

